

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOSTI
„VODOVOD I KANALIZACIJA“
Broj 8278/11
Podgorica, 29.03 2017 god.

Društvo sa ograničenom odgovornošću
„VODOVOD I KANALIZACIJA “
PODGORICA

IZVJEŠTAJ
o radu „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.
Podgorica za 2016. godinu

Podgorica, mart 2016. godine

SADRŽAJ:

1.UVOD	4
1.1. Djelatnost Društva	4
1.2. Pravni status	5
1.3. Izvori finansiranja	6
2. RAD ORGANA UPRAVLJANJA	7
2.1. Rad organa upravljanja	9
2.2. Pravni propisi djelatnost Društva	9
2.2.1. Propisi kojima se reguliše djelatnost Društva	10
2.2.2. Propisi koji utvrđuju organizaciju i status Društva	14
2.2.3. Potrebe za izmjenama propisa	14
2.3. Zaštita na radu	15
2.4. Procesno-pravne radnje	17
2.5. Saradnja sa organima, javnim službama i drugim institucijama	19
2.6. Saradnja sa međunarodnim organizacionim, finansijskim institucijama i Vladama stranih država	20
2.6.1. Projekat rekonstrukcije CS “Mareza 1”	20
2.6.2. Projekat odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog grada Podgorica	22
2.7. Organizacija i kadrovska struktura	24
2.8. Tehnička opremljenost	25
3. OSNOVNA DJELATNOST DRUŠTVA	27
3.1. Sistem vodosnabdijevanja	27
3.1.1. Opis postojećeg stanja vodovodnog sistema.....	27
3.1.2. Ukupno potisnuta i fakturisana voda, kao i gubici vode u 2016. godini	40
3.1.3. Potisnuta količina vode u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2016. godinu	41
3.1.4. Fakturisana količina vode u 2016. godini	43
3.1.5. Održavanje crpnih stanica	44
3.1.6. Održavanje vodovodne mreže	46
3.1.7. Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode	47

3.2. Fekalna kanlizacija	49
3.3. Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda	50
3.4. Atmosferska kanlizacija	57
4. DOPUNSKA DJELATNOST DRUŠTVA	58
5. PROBLEMATIKA SEOSKIH VODOVODA	61
6. PREGLED INVESTICIONIH AKTIVNOSTI	64
7. PREGLED FINANSIJSKIH POKAZATELJA	82
7.1. Izvori finansiranje	82
7.2. Prihodi	82
7.3. Rashodi	83
7.4. Finansijski rezultat	85
7.5. Naplata potraživanja	86
7.6. Cijena vode.....	68
8. OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA	89

1. UVOD

1.1. Djelatnost Društva

Društvo sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, kao pravni sljedbenik JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, je osnovano Odlukom Skupštine Glavnog grada – Podgorice, broj 01-030/13-747 od 11.07.2013. godine (koja Odluka je objavljena u „Službenom listu CG – Opštinski propisi“ br.22/13).

Društvu je povjereno obavljanje sledećih komunalnih djelatnosti od javnog interesa i to:

36.00 - Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstava i industriju na teritoriji Glavnog grada;
- održavanje vodovodnog sistema na teritoriji Glavnog grada i
- održavanje vodovodnih sistema u seoskim naseljima na teritoriji Glavnog grada.

37.00 – Uklanjanje otpadnih voda, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje i transport komunalnih, atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područja Glavnog grada;
- održavanje kanalizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;
- prečišćavanje otpadnih voda iz kanalizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda;
- obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje, i
- održavanje sistema za prihvatanje i odvođenje atmosferskih voda.

Pored ovih, Društvo obavlja i djelatnosti koje nemaju karakter djelatnosti od javnog interesa i to:

43.22 – Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema, a koja djelatnost sadrži:

- instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke i
- opravka i baždarenje vodomjera za potrebe korisnika Društva i drugih pravnih i fizičkih lica.

71.12 – Inženjerske djelatnosti, a koja djelatnost sadrži:

- izrada tehničke dokumentacije: urbanističkih planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije i
- pružanje geoprostornih (kartografskih) informacija za hidrotehničke instalacije.

71.20 – Tehničko ispitivanje i analize, a koja djelatnost sadrži:

- laboratorijsko ispitivanje vode za piće za potrebe Društva i drugih pravnih i fizičkih lica i
- laboratorijsko ispitivanje otpadnih voda za potrebe Društva i drugih pravnih i fizičkih lica.

36.00 – Sakupljanje prečišćavanje i distribucija vode, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje vode sa izvora, prečišćavanje i distribucija u flašama ili vozilom – cistijernom.

1.2. Pravni status

„Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica je u sadašnjem statusu osnovano saglasno propisanoj zakonskoj obavezi da se sva javna preduzeća reorganizuju u jedan od oblika privrednog društva predviđenih Zakonom o privrednim društvima.

Društvo je osnovano kao jednočlano, a osnivač Društva je Skupština Glavnog grada – Podgorice.

Organi Društva su:

- **Odbor direktora** (kao organ upravljanja), koji utvrđuje poslovnu politiku, donosi opšta akta, usvaja programe i izvještaje, utvrđuje cjenovnik usluga i vrši druge poslove utvrđene odgovarajućim propisima. Ovaj organ broji 5 (pet) članova, od kojih su 4 (četiri) predstavnici Osnivača, a 1 (jedan) predstavnik zaposlenih u Društvu.
- **Izvršni direktor Društva** (kao organ rukovođenja), koji organizuje i vodi poslovanje Društva, zastupa i predstavlja Društvo, odgovara za zakonitost rada Društva, sprovodi odluke Odbora direktora i odlučuje o drugim pitanjima vezanim za tekući rad i poslovanje Društva. Izvršnog direktora imenuje Osnivač na osnovu javnog oglašavanja; a postupak javnog oglašavanja, u ime Osnivača, sprovodi Odbor direktora.

1.3. Izvori finansiranja

Shodno Odluci osnivača, "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. svoje poslovanje finansira iz prihoda ostvarenog prodajom usluga iz domena svoje djelatnosti, odnosno od prodaje vode i usluga odvođenja otpadnih voda i dopunske djelatnosti.

Pored navedenog, za realiaciju značajnih investicija, sredstva su obezbijeđena najvećim dijelom iz redovne djelatnosti Društva, Budžeta Glavnog grada – koja su iz godine u godinu manja, kredita i donacija.

2. RAD ORGANA UPRAVLJANJA I ORGANIZACIJA

2.1. Rad organa upravljanja

U 2016. godini održano je deset (10) sjednica Odbora direktora na kojima su razmatrane i donesene Odluke od važnosti za poslovanje cjelokupnog sistema od kojih su najvažnije sljedeće:

- 1) Na sjednici održanoj dana 18.02.2016. godine, donesena je Odluka o usvajanju Informacije o realizaciji projekta rekonstrukcije PS "Mareza 1".
- 2) Na sjednici održanoj dana 30.03.2016. godine, donesene su Odluke o usvajanju:
 - Godišnjeg finansijskog iskaza Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, za 2015. godinu;
 - Izvještaja Centralne popisne komisije o popisu imovine Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, na dan 31.12.2015. godine;
 - Izvještaja o radu "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica za 2015. godinu sa prijedlogom Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti.
- 3) Na sjednici održanoj dana 25.04.2016. godine, donesena su Odluke o usvajanju Informacije o realizaciji Programa rada i finansijskog poslovanja Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, za period januar – mart 2016. godine.
- 4) Na sjednici održanoj dana 25.06.2016. godine, donesena je Odluka kojom se konstatuje da je Luka Rakčević, odbornik Skupštine Glavnog grada, angažovan kao predstavnik opozicije u Odboru direktora "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica.
- 5) Na sjednici održanoj dana 08.07.2016. godine, donesena je Odluka o usvajanju:
 - Informacije o realizaciji Projekta izgradnje novog Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom;
 - Informacije o realizaciji Projekta rekonstrukcije PS "Mareza 1".
- 6) Na sjednici održanoj dana 29.07.2016. godine, donesena je Odluka o usvajanju Informacije o realizaciji Programa rada i finansijskog poslovanja "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica za period april – jun 2016 godine.
- 7) Na sjednici održanoj dana 08.08.2016. godine, donesena je Odluka o usvajanju Informacije o finansijskom poslovanju i zapošljavanju, koje je traženo u skladu sa članom Zakona o primjeni sporazuma o stvaranju uslova za slobodne i fer izbore (lex specijalis "Sl.list Crne Gore" br. 32/16).

- 8) Na sjednici održanoj dana 10.11.2016. godine, donesena je Odluka o usvajanju:
 - Informacije o realizaciji Programa rada i finansijskog poslovanja "Vodovod i kanalizacija" za period jul – septembar 2016. godine.
- 9) Na sjednici održanoj dana 29.11.2016. godine, usvojena je Odluka o formiranju radnog tima za izradu prijedloga cijena vode i usluga odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda.
- 10) Na sjednici održanoj dana 05.12.2016. godine, donesene su Odluke o usvajanju:
 - Programa rada "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica za 2017. godinu;
 - obrazovanju popisnih komisija za popis imovine i obaveza Društva sa stanjem na dan 31.12.2016.godinu.

2.2. Pravni propisi djelatnosti Društva

Primarna djelatnost Društva: sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode i uklanjanje otpadnih voda; svojom složenošću, specifičnosti i značajem je regulisana (u cjelosti ili dijelom) većim brojem propisa (zakoni, podzakonska akta i opštinski propisi).

U nastavku teksta prikazano je postojeće stanje – važeći pravni okvir i potrebe za izmjenama ili odgovarajućom primjenom tih propisa, koje je konstatovano uočavajući probleme ili zastoje u tekućem radu i poslovanju Društva.

Važeća pravna regulativa koja se odnosi na ovo Društvo može se podijeliti na:

- propise kojima se reguliše djelatnost Društva i
- propise kojima se utvrđuje organizacija i status Društva.

2.2.1. Propisi kojima se reguliše djelatnost Društva

a) Zakoni

Još uvijek važeći **Zakon o komunalnim djelatnostima** ("Sl. list RCG" br. 12/95) uređuje načela, opšte uslove i način obavljanja komunalne djelatnosti, određuje komunalne djelatnosti i to najprije navodeći snabdijevanje vodom i prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda, te određuje značenje tih izraza tj. precizno navodi te djelatnosti.

Zakon precizira da je snabdijevanje vodom: zahvatanje, tretman i isporuka vode korisnicima za piće i druge potrebe vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta potrošača, obuhvatajući i mjerni instrument; a prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda je sabiranje i odvođenje atmosferskih voda, kao i sabiranje iskorišćenih voda od priključaka potrošača na uličnu mrežu, odvođenje kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispumpavanje iz mreže.

Obavljanje komunalnih djelatnosti uređuje i obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave, a djelatnost obavlja javno preduzeće, drugo preduzeće ili preduzetnik, osim djelatnosti upravljanja i gazdovanja objektima za zahvatanje vode za piće sa njihovim zaštitnim zonama, koju djelatnost obavlja isključivo javno preduzeće.

Javno preduzeće čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave posluje sredstvima preduzeća kao sredstvima u državnoj svojini, na način utvrđen Zakonom, aktom o osnivanju preduzeća i Statutom preduzeća.

Pored navedenog zakona na snazi je i **novi Zakon o komunalnim djelatnostima** ("Sl. List CG" br 55/16 od 17.08.2016 godine) a čija primjena nastupa krajem februara 2018 godine, osim odredbi navedenih u čl. 80 stav 3 i 4 ovog zakona koji se primjenjuju od 1. januara 2017 godine, odnosno od dana stupanja na snagu ovog zakona. Počelo je da se radi na pripremi za primjenu ovog Zakona na način što se ide ka tome da se izjednače cijene za sve korisnike komunalnih usluga. Takodje se preduzimaju i druge pripremne radnje, a sve u cilju prijemjene ovog zakona.

Zakon o vodama ("Sl.list RCG" br.27/07, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16 i 2/17), između ostalog, uređuje uslove i način obavljanja vodne djelatnosti, a vodna djelatnost obuhvata: upravljanje vodama, korišćenje voda, zaštitu voda od zagađivanja i zaštitu od štetnog dejstva voda.

Pod korišćenjem voda smatra se, između ostaloga, zahvatanje, crpljenje i upotreba voda za piće tj.korišćenje voda za vodosnabdijevanje i ovim zakonom su utvrđene obaveze kontrole kvantiteta i kvaliteta vode subjektu koji obavlja poslove vodosnabdijevanja, kao i zaštita izvorišta.

U dijelu vodne djelatnosti koja se definiše kao zaštita voda od zagađivanja, ovim Zakonom su propisane mjere za ostvarivanje zaštite voda od zagađivanja, određena klasifikacija i kategorizacija površinskih i podzemnih voda, utvrđene zabrane u cilju zaštite kvaliteta voda i obaveze prečišćavanja otpadnih voda i zagađivača, kao i uslovi upravljanja objektima za zaštitu voda od zagađivanja i mjerenje količina i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda.

Zakon o upravljanju otpadom ("Sl.list CG" br.64/11, 39/16) određuje obaveze proizvođača komunalnog kanalizacionog mulja (mulja nastalog u uređaju za prečišćavanje otpadnih voda prilikom njihovog tretmana), kao i dozvoljene namjene i nedozvoljenu upotrebu tog mulja.

Zakon o bezbjednosti hrane ("Sl.list CG" br.57/15) propisuje uslove za bezbjednost hrane; a hranom je obuhvaćena i voda, koja se namjenski koristi, odnosno ugrađuje u hranu tokom proizvodnje, pripreme ili obrade i koja ispunjava na kontrolnim tačkama propisane vrijednosti parametara za vodu, u skladu sa posebnim propisom, kojim je uređen kvalitet vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

Zakon o metrologiji ("Sl.list CG" br.79/08 i 40/11) uređuje postupak ocjenjivanja usaglašenosti mjerila (između ostalog i vodomjera), sa propisanim zahtjevima i njihovo obavezno ovjeravanje – "baždarenje".

Zakon o finansiranju upravljanja vodama ("Sl.list CG" br.65/08, 74/10 i 40/11) utvrđuje obavezu plaćanja vodnih naknada (između ostalih: naknada za korišćenje voda i naknada za zaštitu voda od zagađivanja).

Obveznik plaćanja naknade za korišćenje vode je subjekt koji zahvata i koristi vodu za piće; a obveznik plaćanja naknade za zaštitu voda od zagađivanja je subjekt koji ispušta otpadne vode, a tu naknadu obveznik – subjekt koji obavlja djelatnost odvođenja otpadnih voda naplaćuje od korisnika sistema javne kanalizacione mreže.

Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata (“Sl.list CG” br.51/08, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 I 33/14) utvrđuje obavezu određenim subjektima, između ostalog i ovom Društvu, dostavljanja raspoloživih podataka i davanja predloga i mišljenja u dijelu uređenja prostora u postupku izrade planskih dokumenata; kao i obavezu dostavljanja nadležnim organima uslova priključenja i saglasnosti na projekat u postupku izrade tehničke dokumentacije i izdavanja građevinske dozvole.

Zakon o zaštiti potrošača (“Sl. list CG” br.2/2014, 6/14 i 43/15), koji je počeo da se primjenjuje sredinom 2014.godine, uređuje zaštitu prava potrošača, kao prava i obaveze trgovca i potrošača; koji propis obuhvata i usluge od javnog interesa; a te usluge su, između ostaloga, distribucija i snabdijevanje vodom i prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda.

Novi **Zakon o upravnom postupku** („Sl. list CG br.056/16, 20/15 i 040/16) počinje da se primjenjuje od 01.07.2017 godine, a do tad je potrebno usaglasiti niz zakonskih i drugih podzakonskih propisa. Tokom 2016. godine preduzete su pripreme radnje za primjenu ovog zakona. Zakonom je definisan djelokrug rada ovlašćenih lica kao i njihova samostalnost u vodjenju postupka i odlučivanju po istima, u smislu načela samostalnosti i slobodne ocjene dokaza, pribavljanje podataka i dr.

b) Podzakonska akta

Na osnovu Zakona o vodama, donijeto je niz podzakonskih akata:

Odluka o određivanju voda od značaja za Crnu Goru (“Sl.list CG“ br. 9/08, 28/09,31/09 I 31/15), utvrđuje vode od značaja za Crnu Goru, u koje vode ubraja i sve vode koje služe za javno vodosnabdijevanje.

Uredba o načinu kategorizacije i kategorijama vodnih objekata i njihovom davanju na upravljanje i održavanje (“Sl.list CG“ br.15/08), u okviru namjena i prema značaju, razvrstava vodne objekte u tri kategorije i shodno toj kategorizaciji određuje organe koji upravljaju i održavaju te objekte.

Odluka o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno i javno vodosnabdijevanje (javnim vodovodom) i utvrđivanju njihovih granica (“Sl.list CG” br.36/08), određuje izvorišta za javno vodosnabdijevanje i za

Podgoricu određuje sledeća izvorišta: Marezu, Zagorič, Konik, Čemovsko polje, Tuzi, Dinošu, Milješ, Vuksanlekiće.

Pravilnik o načinu i postupku mjerenja količina voda na vodozahvatu ("Sl.list CG" br.24/10) bliže propisuje način i postupak mjerenja količine vode na vodozahvatu.

Pravilnik o načinu i uslovima mjerenja količina otpadnih voda koje se ispuštaju u prijemnik ("Sl.list CG" br.24/10) bliže propisuje način i uslove mjerenja količina otpadnih voda koje se ispuštaju u prijemnik.

Pravilnik o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama ("Sl.list CG" br. 66/09), u odnosu na režim zaštite određuje tri zone sanitarne zaštite izvorišta, kao i ograničenja u tim zonama.

Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl.list CG" br.45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13) bliže propisuje pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše ispitivanja kvaliteta voda ("Sl.list CG" br.66/12), propisuju se bliži uslovi koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše određenu vrstu (fizičko hemijskih, hidroloških, mikrobiloških, hidrobiloških i radioloških) ispitivanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda u pogledu kadra, opreme, prostorija i drugih ustanova.

Pravilnik o načinu i obimu ispitivanja kvaliteta vode ("Sl.list CG" br.68/15 i 17/16), kojim se propisuje način i obim ispitivanja kvaliteta vode na vodozahvatu, vode koju koriste privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik za piće, sanitarne i tehnološke potrebe i način periodičnog dostavljanja podataka o kvalitetu vode.

Na osnovu Zakona o upravljanu otpadom donijet je: **Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava komunalni kanizacioni mulj, količine, obim, učestalost i metode analize komunalnog kanizacionog mulja za dozvoljene namjene i uslovima koje treba da ispunjava zemljište planirano za njegovu primjenu** ("Sl. list CG" br. 89/09), kojim se bliže reguliše pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Na osnovu Zakona o bezbjednosti hrane, primjenjuje se: **Pravilnik o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće** ("Sl. list CG" br. 24/12 i 32/15), kojim se bliže propisuju pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Na osnovu Zakona o metrologiji donijeta je: **Uredba o zakonskim mjerilima za koja je obavezno ovjeravanje, odnosno odobrenja tipa mjerila** ("Sl. list CG" br. 81/09), koja propisuje da je vodomjer zakonsko mjerilo za koje je obavezno ovjeravanje, odnosno odobrenje tipa mjerila.

Na osnovu Zakona o finansiranju upravljanja vodama donijeta je: **Odluka o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijuma i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda** ("Sl. list CG" br. 29/09), na osnovu koje se ovom Društvu utvrđuje i obračunava obaveza plaćanja dvije naknade:

- **naknade za korišćenje voda i**
- **naknade za zaštitu voda od zagađivanja.**

c) Opštinski propisi

Na osnovu još uvijek važećeg Zakona o komunalnim djelatnostima donijeto je niz opštinskih propisa koji i sada regulišu djelatnost ovog Društva:

Odluka o načinu i uslovima organizovanja poslova u vršenju komunalnih djelatnosti ("Sl. list RCG-opšti propisi" br. 19/96, 14/01 i 38/08), propisuje način i uslove organizovanja poslova u vršenju komunalnih djelatnosti, uslove za korišćenje komunalnih usluga, odnosno komunalnih proizvoda i elemente za formiranje naknade za korišćenje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnih proizvoda.

Odluka o javnom vodosnabdijevanju na teritoriji Glavnog grada ("Sl. list CG-Opštinski propisi" br. 27/15 i 34/16), propisuje uslove i način pružanja usluga vodosnabdijevanja i priključenja na vodovodni sistem, prava i obaveze ovog Društva kao davaoca usluga i korisnika usluga, kao i obračun i naknadu izvršenih usluga.

Odluka o prikupljanju, prečišćavanju i ispuštanju otpadnih voda na teritoriji Glavnog grada ("Sl. list CG - Opštinski propisi" br. 27/15 i 34/16) propisuje uslove za upravljanje i održavanje javne fekalne kanalizacije, vršenje usluga odvođenja i prečišćavanja fekalnih voda, prava i obaveze ovog Društva kao davaoca usluga i korisnika usluga, kao i način plaćanja izvršenih usluga.

Odluka o prikupljanju i ispuštanju atmosferskih voda na teritoriji Glavnog grada ("Sl. list RCG – Opštinski propisi" br. 27/15 i 34/16) propisuje uslove izgradnje, priključenja i održavanja objekata atmosferske kanalizacije, na područje koje obuhvata Generalni urbanistički plan Podgorice, kao i finansiranje ove djelatnosti Društva.

Odluka o vodosnabdijevanju seoskih i drugih naselja na teritoriji Glavnog grada ("Sl. list CG-Opštinski propisi" br. 11/09, 27/15 i 34/16) propisuje način izgradnje seoskih i lokalnih vodovoda, javnih česama, javnih bunara, bistijerni i seoskih jazova na teritoriji Glavnog grada – Podgorice, kao i njihovo korišćenje, upravljanje, održavanje i zaštitu.

2.2.2. Propisi koji utvrđuju organizaciju i status Društva

a) Zakoni

U skladu sa **Zakonom o privrednim društvima** ("Sl. list RCG" br. 6/02, 17/07, 80/08, 40/10, 36/11 i 40/11) koji uređuje oblik obavljanja privredne djelatnosti i njihovu registraciju, ovo Društvo je tokom 2013.godine, kod nadležnog organa za registraciju privrednih subjekata, registrovano kao jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač Skupština Glavnog grada - Podgorice

Zakon o državnoj imovini ("Sl. list RCG" br. 21/09, 40/11) uređuje korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori ili lokalnoj samoupravi tj. državnom imovinom, te određuje svojinska ovlašćenja subjektima državne imovine, uključujući i javne službe čiji je osnivač lokalna samouprava.

b) Opštinski propisi

Saglasno predhodno navedenim propisima, Skupština Glavnog grada – Podgorice donijela je **Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica** ("Sl. list CG - opštinski propisi" br.22/13), kojom je utvrđen status i djelatnost Društva, finansiranje djelatnosti, organi Društva i nadležnosti tih organa.

2.2.3. Potrebe za izmjenama propisa

Stupanjem na snagu **novog Zakona o komunalnim djelatnosima** ukazuje se potreba za donošenjem ili izmjenama drugih propisa kojima se reguliše djelatnost Društva.

2.3. Zaštita na radu

Poslovi zaštite na radu u 2016. godini obavljani su u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list Crne Gore" br. 34/14 od 08.08.2014. godine) i aktima Društva.

Shodno navedenom Zakonu, u cilju zaštite zaposlenih na radu, realizovane su i sljedeće aktivnosti:

- ▶ U skladu sa čl. 17 stav 1 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, donešen je Akt o procjeni rizika. Akt o procjeni rizika sa predlogom mjera za njihovo uklanjanje izvršen je od strane Centra za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica.
- ▶ U skladu sa Pravilnikom o zaštiti na radu Društva izvršeno je pripremanje i učestvovanje u osposobljavanju za bezbjedan rad 85 zaposlenih, koje je izvršila ovlašćena organizacija DOO „Montinspekt“ Podgorica. Zaposlenima je navedena organizacija izdala Uvjerenja o osposobljenosti za bezbjedan rad (čl. 20 stav 1 i čl. 40 stav 1 tačka 10);
- ▶ Organizovani su ljezarski pregledi za 199 zaposlenih. Kako zaposleni podliježu prethodno-periodičnom i sanitarnom ljezarskom pregledu, prethodni-periodični je obavilo 127, a sanitarni 72 zaposlena (čl. 19 stav 2 i čl. 40 stav 1 tačka 12);
- ▶ Organizovani su periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme zaštite na radu, električnih i gromobranskih instalacija, čime se stvaraju bezbjedni uslovi za rad zaposlenih i ispunjavaju zakonske obaveze Društva. Ispitivanja i preglede su izvršile ovlašćene organizacije – Institut za crnu metalurgiju AD Nikšić i Montinspekt doo Podgorica (čl. 40 stav 1 tačka 5);
- ▶ Nabavljena su i izdata na upotrebu adekvatna lična zaštitna sredstva i oprema za sve zaposlene u Društvu, kojima je u skladu sa opisom poslova koje obavljaju i važećim propisima iz ove oblasti neophodna primjena istih (čl. 27 stav 2 i 4);
- ▶ Organizovani su periodični pregledi i ispitivanja uslova radne sredine (osvijetljenost). Navedena ispitivanja, su obavljena od strane ovlašćene organizacije Instituta za crnu metalurgiju AD Nikšić (čl. 40 stav 1 tačka 4);
- ▶ Preduzete su potrebne mjere i određeni zaposleni za pružanje prve pomoći, zaštite od požara i evakuacije zaposlenih (čl. 28 stav 1);
- ▶ U toku 2016. godine evidentirano je 25 povreda na radu, što je za 3,65 % manje u odnosu na 2015.godine (čl.40 stav1 tačka 9);

- ▶ Sva zaposlena lica su kolektivno osigurana u AD “Lovćen osiguranje“ Podgorica (čl. 30). Mogućnost dobrovoljnog osiguranja (od nesrećnog slučaja, hiruške intervencije i teže bolesti) zaposleni su mogli da ostvare i kod osiguravajućih društava AD “Lovćen osiguranje“ i AD “Generali osiguranje Montenegro“;
- ▶ U kontinuitetu su ažurirane Zakonom propisane Evidencije iz oblasti zaštite na radu (čl. 50);
- ▶ Vršena je kontrola primjene mjera zaštite i zdravlja na radu na svim poslovima u Društvu, kao i informisanje rukovodilaca i zaposlenih o pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu (čl. 23 stav 1);
- ▶ U cilju stvaranja uslova za bezbjedno obavljanje poslova, stručno lice je savjetovalo poslodavca kod opremanja i uređivanja radnog mjesta uzimajući u obzir uslove radne sredine (čl.40 stav 1 tačka 2);
- ▶ Organ nadzora – Inspektor rada za oblast zaštite i zdravlja na radu je nakon izvršenog inspekcijskog pregleda utvrdio da se svi poslovi zaštite i zdravlja na radu obavljaju u skladu sa zakonskim propisima iz ove oblasti (čl.53);
- ▶ Obavljani su i drugih poslovi indirektno povezani sa zaštitom na radu zaposlenih (vršene su mjere iz domena sanitarno – ekološke zaštite).

2.4. Procesno – pravne radnje

- Postupak prinudne naplate (izvršenja)

Društvo je u toku 2016. godine prosljedilo 1.721 prijedloga za izvršenje Javnom izvršitelju, na iznos duga od 657.204,00 €. Najveći efekat povećanja naplate ovo odjeljenje je postiglo prije samog procesa sprovođenja izvršenja, dobrovoljnim uplatama vrijednosti duga i sklopljenim ugovorima na osnovu opomena pred utuženje (potpisan 491 ugovor na ukupan iznos od 223.545,74 €).

- Postupak stečajnih prijava potraživanja

U toku 2016. godine, nakon objavljivanja oglasa o pokretanju stečaja nad određenim privrednim subjektima, ovo Društvo je podnijelo 7 prijava potraživanja. Vezano za ovo pitanje važno je naglasiti da je naplata ovih potraživanja sporna, a to potvrđuje i činjenica da je u ovom Društvu u periodu od 2010 – 2016. godine ukupno podnijeto 128 stečajnih prijava nad određenim privrednim subjektima, od čega je 97 izbrisano iz Centralnog registra privrednih subjekata Crne Gore, dok se za preostalih 31 privredno društvo sprovodi plan reorganizacije ili prodaja imovine, u kom postupku su potraživanja ovog Društva uglavnom svrstana u klasu neobezbjedenih potraživanja, pa je njihova naplata ili spora ili neizvjesna.

- Postupak krivičnih prijava

U toku 2016. godine podnijete su 3 krivične prijave i 7 dopuna krivičnih prijava protiv lica koja su se samovoljno priključivala na vodovodnu mrežu, čija djela su kvalifikovana kao krivična djela krađe, samovlašća, oštećenja javne stvari i ugrožavanje zdravlja neispitanim priključcima. U postupku po ovim prijavama ostvarena je saradnja sa Upravom policije, Državnim tužilaštvom i Osnovnim sudom u Podgorici, u cilju dopunjavanja činjenica, sprovođenja, gonjenja i kažnjavanja.

- Parnični postupci vodjeni pred nadležnim sudovima

U toku 2016. godini završeno je 39 sudskih sporova. Vodjeno je 280 sudskih rasprava, od čega je 267 pred Osnovnim sudovima, a 13 pred Privrednim sudom. Pravni osnov u većini sporova predstavljao je dug za vodu korisnika usluga javnog vodosnabdijevanja.

U 2016. godini okončan je i spor protiv ovog Društva od strane tužioca „Šofranac“ d.o.o – Podgorica, tako što je presudom Višeg suda u Podgorici potvrđena presuda Osnovnog suda u Podgorici, kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužioca.

Presuda Višeg suda je postala pravosnažna krajem 2015. godine, a u 2016. godini je presudom Vrhovnog suda odbijena revizija podnijeta od strane tužioca. Naime, tužbenim zahtjevom je traženo da se ovo Društvo obaveže da tužiocu na ime naknade štete zbog nezakonitog odbijanja priključenja na vodovodnu i kanalizacionu mrežu poslovnog objekta tužioca, isplati iznos od 5.000.000,00 €. Tokom postupka zahtjev je korigovan od strane tužioca i to na iznos od 3.569.265,07 €, sa zakonskom kamatom na iznos glavnog potraživanja od 2.653.200,00 € počev od 03.06.2013. godine do konačne isplate.

Takođe je okončan i spor koji je trajao 15 godina – „Kupačica“, gdje je tužbeni zahtjev od strane tužilaca protiv tuženih ovog Društva i Glavnog grada Podgorica, iznosio 500.000,00 €. Isti je presudom Višeg suda u Podgorici od 06.05.2016. godine u cjelosti odbijen u odnosu na ovo Društvo, a krajem 2016. godine je presudom Vrhovnog suda odbijena revizija podnijeta od strane tužilaca.

- **Postupci po prigovorima i zahtjevima**

Na osnovu zahtjeva potrošača za subvencioniranje računa za utrošenu vodu i izvršene usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, a shodno Odluci Odbora direktora ovog Društva br. 5174 od 04.03.2014 godine Podgorica, u 2016. godini izdato je 1.375 rješenja o subvenciji za potrošače koji ispunjavaju uslove iz gore navedene Odluke.

U cilju podizanja nivoa usluga i zadovoljenje svih potrošača, Odjeljenje za reklamacije je razmatralo sve prispjele prigovore od strane korisnika naših usluga i u zakonski utvrđenom roku dostavilo odgovore na iste. Ukupan broj prigovora za 2016. godinu je iznosio 3.412, što je oko 0.05 % od ukupno izdatih računa.

Ovom Društvu je pristiglo 17 zahtjeva za slobodni pristup informacijama. Za svaki je sproveden postupak i donijeto je 17 rješenja koja su pravosnažna, što znači da su uspješno završeni.

2.5. Saradnja sa organima, javnim službama i drugim institucijama

U cilju efikasnog izvršavanja programskih i razvojnih zadataka ovog Društva, neophodno je strateški poboljšati saradnju sa svim organima lokalne samouprave i drugim nadležnim organima, kao što su:

- Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj (organ nadzora ovog Društva),
- Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o. (realizacija Programa uređenja prostora, kojim je kao jedan od ključnih nosilaca poslova određena Agencija, a naročito u dijelu izgradnje hidrotehničkih objekata),
- Uprava policije (asistencija službenika policije prilikom naplate i sprovođenja mjera prema korisnicima – dužnicima u cilju ispunjenja njihovih obaveza, kao i postupanje po krivičnim prijavama),
- Komunalna policija (pružanje usluga po zahtjevima Društva za određene intervencije prema korisnicima),
- Institut za javno zdravlje (praćenje i sprovođenje svih propisanih mjera o higijenskoj ispravnosti vode za piće),
- Elektroprivreda CG, Pošta CG i Telekom CG (utvrđivanje tarife i duga za električnu energiju za seoske vodovode, efikasnija dostava računa korisnicima, saradnja kroz planirane aktivnosti daljinskog očitavanja vodomjera),
- Zavod za metrologiju (koordinacija rada po pitanju pripreme i baždarenja vodomjera),
- Javni izvršitelji (uz prethodno obezbjeđenje potpunijih i tačnijih podataka o dužniku i dugu, nastaviti saradnju sa ovim organom u cilju povećanja naplate potraživanja).

2.6. Saradnja sa međunarodnim organizacijama, finansijskim institucijama i Vladama stranih država

U 2016. godini završen je jedan od najznačajnijih projekata vodosnabdijevanja – rekonstrukcija CS „Mareza 1“, gdje je uspostavljena saradnja sa IRF, koji je kreditirao izvođenje ovih radova sredstvima EIB. Takođe, u cilju realizacije jednog od najvažnijih projekata ne samo za Glavni grad, već i za cijelu Crnu Goru, izgradnju novog PPOV-a, vođeni su intenzivni razgovori sa KFW (Njemačkom razvojnom bankom).

2.6.1. Crpna stanica »Mareza 1«

Crpna stanica „Mareza 1“ predstavlja jedan od najznačajnijih objekata sa kojeg se vodom snabdijevaju stanovnici Glavnog grada i Opštine Danilovgrad. Objekat je u potpunosti rekonstruisan i obezbijeđena je njegova nesmetana funkcionalnost u narednih 20 godina.

Osnovna svrha rekonstrukcije crpne stanice „Mareza 1“ je bila zamjena elektro-mašinske opreme sa ciljem energetske uštede i povećane sigurnosti proizvodnje i distribucije vode sa vodoizvorišta Mareza prema stanovnicima Podgorice i Danilovgrada.

Ugradnja nove mašinske opreme podrazumijevala je instalaciju pet novih vertikalnih pumpnih agregata snage 3x160kW i 2x110kW. Pumpni agregati vertikalnog tipa postavljeni su konzolno na etaži mašinske zgrade, gdje se nalaze kućište i pogonski motori, dok je vratilo sa potisnim cjevovodom i hidrouličnim djelovima pumpe uronjeno u usisni bazen. Dužina vratila sa hidroulikom je oko 6,5 m. Od ukupnog broja instalisanih agregata tri agregata snage po 160 kW predviđeni su za snabdijevanje vodom stanovnike Glavnog grada Podgorice, a preostala dva snage po 110 kW za snabdijevanje Opštine Danilovgrad. Montažu novih agregata pratila je kompletna rekonstrukcija transformatorskog postrojenja, gdje su ugrađena dva transformatora snage 1.000 kVA uz poštovanje najvećih ekoloških standarda. Takođe, u potpunosti je zamijenjen niskonaponski komandni ormar tj. ugrađeni su novi komandni ormari za pumpne agregate, koji sadrže frekventne regulatore kojima se omogućava ekonomičan rad pumpi u skladu sa postavljenim zahtjevima potrošnje, a samim tim obezbjeđuje smanjenje potrošnje električne energije.

Uporedo sa ovim aktivnostima izvršena je i adaptacija starog objekta. Ovaj objekat iako podveden pod termin rekonstruisan, ustvari predstavlja potpuno novu građevinu uklopljenu u cjelinu starog objekta (slika 1).

Izgradnjom ovog objekta podignut je stepen sigurnosti Glavnog grada i zaokružen je strateški projekat rekonstrukcije svih značajnih izvorišta na teritoriji Glavnog grada Podgorica.

Ukupna vrijednost projekta iznosila je 1.050.419,23 €.

Slika 1.

2.6.2. Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda Glavnog grada Podgorice

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom predstavlja primarni projekat sa aspekta održivog razvoja Glavnog grada Podgorice.

U toku 2016. godine ovo Društvo je zajedno sa Glavnim gradom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija intezivno radilo na obezbjeđivanju finansijskih sredstava za realizaciju ovog značajnog projekta. Vođeni su pregovori sa njemačkim Ministarstvom finansija, odnosno Njemačkom razvojnom bankom (KFW) u cilju obezbjeđivanja sredstava za finansiranje ovog projekta.

Osnovni preduslov za obezbjeđivanje finansijskih sredstava zahtjevom od strane KFW bila je revizija postojeće dokumentacije tj. izrada nove dokumentacije, kojom bi se provjerile trenutne potrebe Glavnog grada vezano za ovaj značajan projekat. KFW je obezbijedila oko 200.000,00 € za izradu Studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže i 85.000,00 € za izradu nove Studije predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici. Ovi dokumenti završeni su krajem 2016. godine i predstavljaju preduslov za sastavljanje tenderske dokumentacije i izbor tender agenta na međunarodnom tenderu. Navedene aktivnosti biće realizovane tokom 2017. godine kada će se stvoriti preduslovi za početak izvođenja radova.

Kompletan projekat izgradnje PPOV sa glavnim kolektorom i pripadajućom primarnom mrežom sastoji se iz tri faze.

I faza- Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora

Osim PPOV planirano je da bude izveden i dio primarne kanalizacione mreže, tj. glavni fekalni kolektor DN 1200mm sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače, u dužini od 4,5 km, koji bi povezivao staro i novo PPOV-a, kao i dva manja kolektora DN 1000mm i DN 800mm u dužini od 2,3 km sa lijeve strane Morače. Takođe ovom fazom je obuhvaćeno i djelimično širenje sekundarne mreže u dužini od 12,8 km i priključenje domaćinstava na sistem kanalizacione mreže

Procijenjena vrijednost iznosi oko 44 miliona eura.

II faza - se sastoji od dvije nezavisne podfaze.

Prva pod-faza odnosi se na proširenje postojeće sekundarne mreže u centralnom dijelu Podgorice, kao i u perifernim područjima sjeverno, istočno i južno od trenutnog kanalizacionog sliva. Proširenje kanalizacione mreže u ovim područjima takođe se smatra prioritetom u smislu neophodne zaštite resursa za snabdijevanje vodom, a naročito bunara u Zagoriču i Ćemovskom polju koji se nalaze u gradskoj zoni Podgorice.

Druga pod-faza obuhvata izgradnju kanalizacionog sistema na desnoj obali rijeke Morače na području Donje Gorice i dijelu Donjih Kokota.

Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze je 10,8 km, sa prečnicima koji se kreću od DN 300 do DN 800.

III Faza - Ovom fazom trebalo bi da se dovrši proces razvoja kanalizacionog sistema Podgorice i ona je podijeljena na dvije pod-faze.

Prva pod-faza sastoji se od razvoja kanalizacionog sistema u zapadnim i sjeverozapadnim djelovima grada. Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze iznosi 13 km, prečnika od DN 300 do DN 800.

Druga pod-faza odnosi se na proširenje sekundarne mreže u jugoistočnom i istočnom dijelu grada. Planirana proširenja trebalo bi da prate urbanistički razvoj u području Podgorice, odnosno duž lijeve strane magistralnog puta Podgorica - Bar.

Ovim će se kompletirati sistem fekalne kanalizacije na cijelom gradskom području.

Nacionalna investiciona komisija ocijenila je ovaj projekat kao jedan od prioriternih i kao takav je kandidovan za finansiranje kroz IPA program. Vrijednost II i III faze projekta je procijenjena na oko 30 miliona eura.

Nacionalna investiciona komisija i Ministarstvo održivog razvoja su za Projekat izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa primarnom kolektorskom mrežom, od strane Investicionog fonda za Zapadni Balkan (WBIF) odobrili 1,14 miliona eura, nepovratnih sredstava, u svrhu adekvatnog vršenja nadzora nad budućim projektom.

2.7. Organizacija i kadrovska struktura

Društvo ima tri osnovna oblika organizovanja – sektora i to :

1. Sektor za tehničko-operativne poslove,
2. Sektor za ekonomske poslove i
3. Sektor za pravne i opšte poslove.

U ovom trenutku Društvo raspolaže sa radnom snagom koja zadovoljava potrebe nesmetanog obavljanja radnih obaveza, što podrazumijeva kvalitetno održavanje cjelokupnog sistema i pružanje usluga svim korisnicima. Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2016. godine iznosi 561.

U prethodnom periodu, samom izgradnjom nove vodovodne mreže, Društvu se nametnula potreba upošljavanja novih službenika, kroz otvaranje područnih odjeljenja u opštinama u okviru Glavnog grada, Golubovci i Tuzi, kao i odjeljenja za seoske vodovode, a zbog neophodnog očitavanja potrošnje na ovom području, kao i boljeg servisiranja i same komunikacije sa potrošačima.

Takođe, zbog realizacije značajnih radova, otvoreno je i novo odjeljenje za izgradnju hidrotehničkih objekata primarne i sekundarne vodovodne i kanalizacione mreže, sve u cilju potpunijeg korišćenja raspoloživih kapaciteta ovog Društva.

Sama procedura dobijanja akreditacije za Laboratoriju Društva uslovila je takođe zapošljavanje radnika adekvatnih struka.

2.8 Tehnička opremljenost

a) Poslovni prostor

Društvo raspolaže Upravnom zgradom na Zabjelu, bruto korisne površine od 2.660 m². Da bi sistem funkcionisao kao cjelina, u krugu Upravne zgrade, izgrađeni su i pomoćni objekti administrativno-operativnog sadržaja, površine od oko 2.900 m² i to: baždarnica, laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode za piće, elektro-mašinsko održavanje, radionica za održavanje vozila, magacinski prostor i objekat operativnog sadržaja.

U okviru Upravne zgrade formiraće se centar za daljinsko upravljanje vodovodnim sistemom – dispečerski centar, pomoću koga će se vršiti optimizacija potrošnje i kontrola vodovodnog sistema.

b) Crpne stanice

A. Vodovodni sistem »Podgorica«

- PS »Mareza 1« - pet pumpi ukupnog kapaciteta 550 l/s (80 l/s, 80 l/s, 130 l/s, 130 l/s, 130 l/s);
- PS »Mareza 2« - četiri pumpe radnog kapaciteta 960 l/s (3x320 l/s +1 rezervna pumpa od 320 l/s), a instalisanog 1600 l/s (4 x 400 l/s);
- PS »Zagorič« - četiri bunara radnog kapaciteta 420 l/s (145 l/s, 60 l/s, 125 l/s, 90 l/s), a instalisanog 545 l/s (125 l/s, 60 l/s, 125 l/s, 90 l/s, 145 l/s);
- PS »Ćemovsko polje« - pet bunara kapaciteta 410 l/s (70 l/s, 50 l/s, 70 l/s, 110 l/s, 110 l/s)
- PS »Dinoša« - jedan bunar kapaciteta 60 – 70 l/s.

Vodovodni sistem Podgorice raspolaže sa rezervoarima, ukupnog kapaciteta 6.200 m³, i to:

- Rezervoar "Ljubović", kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar "Gorica", kapaciteta 1.200 m³.
- Rezervoar Orlovina, kapaciteta 2000 m³.

Vodovodna mreža

Procjenjuje se da na teritoriji Glavnog grada Podgorica ima oko 700 km primarne i oko 300 km sekundarne mreže, dok se dužina tercijarne mreže procjenjuje na 370 km.

Ukupna dužina snimljene vodovodne mreže za područje Glavnog grada Podgorica iznosi 612.224,56 m.

Radovima koji su se realizovali u 2014. godini tj. izgradnjom objekata hidrotehničke infrastrukture na području opština u okviru Glavnog grada, Golubovci i Tuzi, omogućeno je formiranje jedinstvenog vodovodnog sistema.

B. Vodovodni sistem »Tuzi«

- PS »Tuzi« - jedan bunar, kapaciteta 12 l/s
- PS »Milješ« - tri bunara, kapaciteta 78 l/s (43 l/s, 20 l/s, 15 l/s)
- PS »Vuksanlekići« - dva bunara, kapaciteta 130 l/s (45 l/s, 85 l/s).

Ovaj sistem raspolaže sa sledećim rezervoarima:

- Rezervoar „Vuksanlekići“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Milješ“, kapaciteta 200 m³
- Rezervoar „Lekovića gora“, kapaciteta 800 m³

C. Vodovodni sistem »Dinoša« - jedan bunar, kapaciteta 28 l/s

Ovaj sistem raspolaže sa rezervoarom, kapaciteta 400 m³.

Shodno Pravilniku o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama (“Sl. list Crne Gore” br. 66/09 od 02.10.2009. godine), za sva vodoizvorišta koja služe za vodosnabdijevanje vodom za piće Glavnog grada Podgorice i opština u okviru Glavnog grada - Tuzi i Golubovci, urađeni su Glavni projekti za određivanje i održavanje zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama.

c) Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, kapaciteta od oko 55.000 ES.

d) Vozila i mehanizacija

Tabela br.1: Vozila i mehanizacija sa kojim Društvo raspolaže:

R.br.	Vrsta vozila	Ukupan broj vozila	O d t o g a	
			Ispravno	Za rashod
1.	Specijalna vozila	7	7	
2.	Teretna vozila	17	17	
3.	Putnička vozila	40	32	8
4.	Građevinska mašina	4	4	

3. OSNOVNA DJELATNOST DRUŠTVA

3.1. Sistem vodosnabdijevanja

Snabdijevanje vodom predstavlja primarnu potrebu građana. Trenutno je na sistem organizovanog vodosnabdijevanja priključeno 85% populacije Glavnog Grada. Najveći dio populacije koji nema sistem organizovanog vodosnabdijevanja nalazi se na seoskom području.

3.1.1. Opis postojećeg stanja vodovodnog sistema

Osnovna djelatnost Društva je uredno i kvalitetno snabdijevanje potrošača pitkom vodom.

Radovima koji su se realizovali u 2014. godini tj. izgradnjom objekata hidrotehničke infrastrukture na području opština u okviru Glavnog grada, Golubovci i Tuzi, omogućeno je formiranje jedinstvenog sistema Podgorice i opština u okviru Glavnog grada, Golubovci i Tuzi.

Vodovodni sistem naselja Dinoša je trenutno izdvojen, ali kako je u 2013. godini završena izgradnja još jednog bunara i cjevovoda, dijelom je povezan u vodovodni sistem Podgorice.

U nastavku teksta naveden je pregled ovog vodovodnog sistema po cjelinama:

- Vodovodni sistem Podgorice i opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci
- Vodovodni sistem opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi
- Vodovodni sistem Dinoša.

Osnovni elementi koji sačinjavaju ovaj vodovodni sistem jesu vodoizvorišta, distribuciona mreža i rezervoarski prostor unutar sistema.

Maksimalna količina vode u toku dana koja je sa vodoizvorišta isporučena korisnicima naših usluga, pri normalnom režimu funkcionisanja vodovodnog sistema, iznosila je 2.150 l/s. Prosječna dnevna potrošnja u periodu januar - decembar 2016. godine iznosila je 1.066,32 l/s, odnosno 92.130,78 m³ dnevno. Količina isporučene vode tokom godine zavisi od potreba naših korisnika.

a) Vodovodni sistem Podgorica

Ovaj sistem snabdijeva vodom: potrošače Glavnog grada (sa prigradskim naseljima), opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci i dio opštine Danilovgrad.

Vodoizvorišta

Sastavni dio vodovodnog sistema „Podgorica“ su tri izvorišta: „Mareza“, „Zagorič“, „Ćemovsko polje“ i bunar „Dinoša B2“. Instalirani maksimalni zahvatni kapaciteti ovih izvorišta su:

• PS „Mareza I“	550 l/s
• PS „Mareza II“	1600 l/s
• PS „Zagorič“	545 l/s
• PS „Ćemovsko polje“	410 l/s
• PS „Dinoša B2“	70 l/s

► **Mareza** je najstarije izvorište. Ukupna površina zone neposredne zaštite zahvata prostor od 593.263 m². Ostali dio prostora pripada užoj zoni zaštite, ukupne površine 103.570 m². Njegova eksploatacija je počela prije 63 godine. U sastavu ovog vodoizvorišta su objekti: kaptažni rov, kaptaža Velje oko, kaptaža Pod vrbom, kaptaža Oko, Crpna stanica „Mareza 1“ i „Mareza 2“ i poslovni objekat.

Kaptaža „Velje oko“ je građevina formirana od montažnih elemenata dvanaestougaoznog oblika, prečnika 12 m. Dno je slobodno i zapremina objekta je oko 798 m³. Objekat je sagrađen 1982. godine i predstavlja sabirnu građevinu, odakle se sirova voda preko dva čelična cjevovoda Ø 800 mm doprema do objekata CS „Mareza 1“ i CS „Mareza 2“.

Kaptaža „Pod vrbom“ je zagatna građevina poligonalnog oblika, promjenjive širine od 4–8 m i dužine 26,5 m, dubine cca 2,4 m iz čega proizilazi da je zapremina oko 662 m³. Objekat je sagrađen 1994. godine i između ovog objekta i kaptaže „Pod vrbom“ izgrađen je čelični cjevovod Ø 600 mm, dužine 50 m.

Kaptaža „Oko“ je površine 135 m² koju zahvata kaptažna građevina sa prelivom i zatvaračnicom. Zapremina je cca 388 m³. Od kaptaže „Oko“ do kaptaže „Velje oko“ je izveden čelični cjevovod Ø 900 mm, dužine 225 m. Višak vode se odvodi iz preliva, prelivnim kanalom otvora 1,50 x 1,50 m, dužine 239 m, izgrađenim od betonskih montažnih elemenata. Objekat je sagrađen 1995. godine.

Objekat kaptažnog rova je dimenzija presjeka 1,00 x 1,80 m, ukupne dužine 177 m. Ukupna zapremina je cca 320 m³ i objekat je izgrađen 1950. godine. Povezan je sa sabirnim bazenom objekta CS „Mareza 1“ betonskim cjevovodom Ø 600 mm. Objekat CS „Mareza 1“ je prizemni objekat korisne površine 170 m² i visine od 4,20 – 5,00 m.

Sadržaj objekta sačinjavaju prostor za pumpe, prostorija za automatsko hlorisanje i trafostanica. Objekat je sagradjen 1950. godine. Objekat je opremljen sa četiri pumpe, ukupnog kapaciteta 550 lit/s (80 l/s, 80 l/s, 130 l/s, 130 l/s, 130 l/s). Godine 2009. unutar objekta instalisan je novi sistem automatskog hlorisanja sa mjeračima protoka za tri potisna cjevovoda, tako da postoji mogućnost kontinuiranog praćenja svih parametara. Usljed dugogodišnje eksploatacije, dolazilo je do čestih mehaničkih kvarova, a održavanje dotrajalih pumpnih agregata, elektro i mašinske opreme iziskivalo je velike troškove. Iz tog razloga Društvo je u 2016. godini rekonstruisalo Crpnu stanicu „Mareza 1“, koja je obuhvatila izgradnju građevinskog objekta CS, ugradnju hidromašinske opreme, demontažu postojeće opreme u CS postrojenju TS 10/0,4 Kv 2x630 kVA i montažu nove opreme. Ove aktivnosti su dovele do unifikacije pumpnih agregata, što će omogućiti lakše i efikasnije održavanje ovog sistema. Ovaj objekat iako podveden pod termin rekonstruisan, ustvari predstavlja potpuno novu građevinu uklopljenu u cjelinu starog objekta. Uporedo sa ovim aktivnostima izvršena je i adaptacija starog objekta.

PS „Mareza 2“ konstruktivno je riješen u tri nivoa i to: prizemlje površine 406 m² u okviru koga su kontrolna soba, mašinska hala, hlorinatorska stanica i trafostanica. Gornji podrum je korisne površine 189 m², u okviru koga je komora sa zatvaračima, radionica i aku baterija. Donji podrum ili sabirni bazen sastoji se iz dva rezervoara ukupne površine 54,51 m². Dubina rezervoara kreće se od 4,44 – 3,24 m, a ukupna zapremina je oko 196 m³. Objekat je gradjen fazno i kompletiran je 1995. godine, od kada je u aktivnoj eksploataciji. Realizacijom Projekta rekonstrukcije PS „Mareza 2“ ugrađena su 4 (četiri) nova pumpna agregata sa kompletnom mjernom opremom, povećani su radni i instalisani kapaciteti, sada radni kapacitet iznosi 960 l/s (3x320 l/s), a instalisani 1.600 l/s (4x400 l/s). Zamjena pumpnih agregata i elektromotora riješila je i problem povećanog stepena vibracije, koji su onemogućavali angažovanja pumpnih agregata u punom kapacitetu. Projekat je završen u martu 2012. godine i finansiran je iz sredstava donacije Vlade Japana.

Poslovni objekat je izgradjen 1953. godine, rekonstrukcija i manja nadogradnja izvršena je 1978. godine, a detaljna rekonstrukcija objekata izgradjena je 2008. godine. Objekat je prizemni sa podrumom ukupne korisne površine oko 260 m².

U okviru ove vodoizvorišne zone redovno se vrše aktivnosti na ispiranju i dezinfekciji svih kaptaza. Sa ciljem obezbjeđivanja uslova očuvanja kvaliteta sirove vode vodoizvorišta "Mareza", posmatrano sa ekološkog aspekta, kao i obezbjeđenje ispravnosti fizičko-hemijskih i mikrobioloških karakteristika vode.

Naime zbog specifičnosti položaja izvorišta, čiji je horizont dužine preko 1.000 m, i vrela na istom koja stalno daju vodu, u razradi je predlog načina i metodologije dezinfekcije kaptaza.

Na samom vodoizvorištu voda je usporena mostom i ustavom ispod mosta gdje se skreće dio vode u urađeni betonski kanal preko Tološkog polja i Lješkopoljskog polja do rijeke Morače. Preostali dio voda ide koritom rijeke Trešenice, dajući vode rijeci Matici odnosno Sitnici na jugu.

Iz svake kaptaže prelivni kanali ulivaju se direktno u jezero (naprijed navedeni usporeni dio vode) pa dezinfekcija zahtijeva veliki oprez. U prethodnom periodu očišćen je kanal za odvod viška vode između kaptaža „Oko“ i „Velje oko“, takođe posječena je trska na jezeru površine cca 15.000 m² od ukupne površine koja iznosi cca 32.000 m². Zavisno od potreba i u narednom periodu će se na ovom dijelu jezera izvoditi aktivnosti kako ne bi došlo do ugrožavanja biljnog i životinjskog svijeta u vodi u slučaju nadolaska velikih voda (pojava evidentna od davnina). Takođe, nastaviće se i sa aktivnostima koje se odnose na:

- čišćenje kanala prelivnih voda koje nastaju na prostoru svih izvorišta,
- provjeriti kvalitet šljunka i izvršiti njegovu zamjenu,
- rasčišćavanje jezera od trske i ostalog vodenog rastinja sa korijenjem,
- vađenje, transport i deponovanje mulja i šiblja na površini jezera gdje je izvršeno i sječenje trske,
- čišćenje obodnih ivica jezera od drveća i biljnog rastinja,
- uklanjanje rastinja i taloga oko brana odnosno ispusta,
- provjera brana, opravka, razrađivanje i podmazivanje,
- nakon kompletnog čišćenja mulja sa dna jezera i kanala izvršiće se zasipanje ispranim i granuliranim pijeskom i šljunkom.

Čišćenje kanala i jezera su permanentne aktivnosti kojima obezbjeđuje normalno oticanje vode i time sprječava eventualno miješanje jezerske vode sa vodom u kaptažama i zamućenju istih. U 2017. godini vršiće se aktivnosti na uređenju prostora oko kaptaža.

► **Vodoizvorište „Zagorič“** koristi vodu iz bušenih bunara, a njegova eksploatacija je počela prije 43 godine. Na kompleksu vodoizvorišta, koji je ogradjen, postoji objekat za smještaj mašinske, elektro i hlorne opreme, korisne površine oko 101 m². Objekat je sagradjen 1978. godine u okviru koga se nalazi bunar B2, presjeka Ø 500 mm i dubine 70 m koji je sagradjen 1969. godine. Bunar B1 izgradjen je 1971. godine i presjeka je Ø 600 mm, dubine 50 m i nalazi se u objektu šestougaonog oblika, površine 21 m².

Treći bunar izgradjen je 1975. godine i presjeka je Ø 600 mm, dubine 50 m. Bunar B4 izveden je 2008. godine, presjeka je Ø 800 mm, dubine 75 m.

Kapacitet ovog vodoizvorišta je 545 l/s. Bunari B1 i B2 su opremljeni pumpnim agregatima starije proizvodnje (sa dugim vratilom), kapaciteta po 125 l/s. Bunari B3 i B4 posjeduju potopne pumpne agregate novije proizvodnje, kapaciteta 60 l/s i 90 l/s.

U proteklom periodu na ovom vodoizvoru izvršene su značajne investicione aktivnosti, od proširivanja zaštitne zone, povećanje kapaciteta bušenjem bunara B4, rekonstrukcijom elektro opreme i povećanjem snage transformatorske stanice, rekonstrukcijom hlorne opreme i ugradnjom mjerne opreme.

U 2014. godini završeni su radovi na bušenju i opremanju bunara B5. Kapacitet bunara B5 je 145 l/s i to je bunar sa najvećim kapacitetom na području Glavnog grada. Novoizgrađeni bunar je stavljen u funkciju i zamijenio je najstariji bunar B1.

► **Vodoizvor** „Ćemovsko polje“ raspolaže sa 5 bunara, kapaciteta 410 l/s (70 l/s, 50 l/s, 70 l/s, 110 l/s, 110 l/s). Na ovom vodoizvoru izgrađeno je 10 pijezometarskih bušotina profila 2" i dubine 60 m.

Komandna zgrada je prizemni objekat, korisne površine 80 m² u okviru koga su prostorije za hlorisanje, komandna sala, sala sa elektro ormarima i trafostanice. Objekat je izgrađen 1999. godine. U periodu od 1999. do 2005. godine, sukcesivno su puštani bunari u rad. U prethodnom periodu instalirana je oprema za automatsko hlorisanje potisnute vode, sa dopunskom mjernom opremom.

Iz vodovodnog sistema Podgorica, u izvještajnom periodu (januar-decembar 2016. godine) je potisnuto 31.731.654 m³ vode, i to sa: PS „Mareza“ 20.804.890 m³, PS „Zagorič“ 5.085.938 m³, PS „Ćemovsko polje“ 4.068.260 m³. Takođe je sa PS „Dinoša B2“ za potrebe Glavnog grada potisnuto 1.772.566 m³. Ukupno je fakturisano 16.779.263 m³.

Vodosnabdijevanje opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci

Generalnim rješenjem vodosnabdijevanja naselja na području Zete predviđeno je vodosnabdijevanje ovog područja iz dva pravca i to:

- iz pravca Glavnog grada, cjevovodom DN 450 mm
- iz pravca Vuksanlekića, cjevovodom DN 350 mm.

Pored glavnih pravaca za vodosnabdijevanje Zete planirano je povezivanje cijelog sistema sa izgradnjom dva rezervoara i to:

- rezervoar Vranjska Gora, zapremine $V=800 \text{ m}^3$
- rezervoar Orlovina, zapremine $V=2000 \text{ m}^3$.

U prethodnom periodu su realizovani sledeći radovi:

- Iz pravca Glavnog Grada u ranijem periodu izveden je primarni cjevovod do Golubovaca i planirana sekundarna mreža usputnih potrošača (Mojanovići i Balijače, Bijelo Polje-Plavnica, Golubovci-Vukovački most, Selo Srpska, Mahala, Botun, Ljajkovići, Mitrovići, Balabani, Trešnjica, i dr.)
- Iz pravca Vuksanlekića:
 1. Bunar u Vuksanlekićima koji služi za vodosnabdijevanje Zete
 2. Primarni cjevovod od vodoizvorišta Vuksanlekići do ogranka za Lekovića Goru, DN 300 mm
 3. Primarni cjevovod DN 350 od ogranka za Lekovića Goru do Mataguža
 4. Primarni cjevovod DN 350 od Mataguža do Golubovaca
 5. Rezervoar za Lekovića Goru zapremine $V=800\text{m}^3$, kao i pristupni put do rezervoara
 6. Opremanje bunara za Zetu na vodoizvorištu Vuksanlekići

U 2014. godini završeni su svi radovi na rekonstrukciji i izgradnji sistema za vodosnabdijevanje u Golubovcima, a odnosili su se na:

- Izradu vodovoda za naselje Donje Zete - dionica kroz Beglake i Goričane,
- Vodosnabdijevanje Donje Zete - dionica Vukovački most – rezervoar Orlovina,
- Izvođenje radova na rezervoaru Orlovina sa pristupnim saobraćajnicama,
- Izvođenje radova na vodosnabdijevanju Gornje Zete – Mitrovići, Ljajkovići, Botun i Cijevna,
- izradu vodovoda za naselje Donja Zeta – dionica kroz Vukovce,
- Izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Gošići,
- Izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Gostilj,

- Izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Mataguži I i II dio,
- Izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Balijače,
- Izvođenje radova na izgradnji vodovodne mreže u naseljima Mahala, Šušunja i Golubovci.

Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je oko 3,5 miliona eura. Realizacijom ovog Projekta omogućilo se priključenje stanovnika područja opštine u okviru Glavnog grada – Golubovci na sistem organizovanog vodosnabdijevanja Glavnog grada Podgorice. Trenutno je na vodovodni sistem priključeno oko 2.361 potrošača.

U 2016. godini završeni su radovi na izgradnji sekundarne vodovodne mreže za naselja Mahala, Mojanovići i Goričani u vrijednosti od 254.838,70 €. Radovi su finansirani iz Budžeta Glavnog grada.

Vodovodna mreža

Jedan od osnovnih preduslova urednog vodosnabdijevanja je adekvatno održavanje vodovodne mreže.

Vodovodna mreža podijeljena je na primarnu mrežu, koja obuhvata transportno distributivne cjevovode, sekundarnu mrežu sa koje se snabdijevaju potrošači, i tercijarnu mrežu koja u većini slučajeva predstavlja priključni dio cjevovoda od sekundarne mreže do mjernog mjesta potrošača.

Procijenjena dužina primarne i sekundarne mreže, preko koje se distribuira voda do potrošača, iznosi cca 700 km primarne i 300 km sekundarne mreže, dok se dužina tercijarne mreže procjenjuje na cca 370 km. Ukupna procijenjena dužina vodovodne mreže na području vodovodnog sistema Podgorice iznosi cca 1.370 km.

Aktivno snimanje i ažuriranje katastra u digitalnoj formi vodovodnog sistema Podgorice, počelo je od 2000. godine na osnovu postojećeg materijala. Trenutni podatak o snimljenoj mreži i vodovodnim čvorovima na njoj, proizvod je isključivo rada na terenu, odnosno potvrde podatka kroz precizno snimanje geodetskim instrumentima. Do sada je snimljeno i katastarski obrađeno ukupno 612.224,56 m vodovodne mreže.

Mreža se sastoji iz cjevovoda raznih prečnika, tipova i starosti. U tabeli su date vrste vodovodnog materijala za dio snimljenog katastra mreže.

Tabela br.2: Učešće pojedinih materijala u ukupno snimljenoj mreži

Materijal	Dužina (m)	Procenat (%)
AC (azbest-cement)	135.097,37	22,07
PEVG (polietilen visoke gustoće)	359.532,71	58,73
LG (liveno-gvozdeni cjevodovod)	11.366,81	1,86
D (duktil)	25.435,71	4,15
PVC (polivinil hlorid)	2.746,53	0,45
CELIK (čelični cjevovod)	8.357,08	1,37
PC (pocinčani cjevovod)	53.036,99	8,66
Nepoznato	16.651,36	2,72
Ukupno	612.224,56	100,00

Podaci iz tabele ukazuju na potrebu dopune katastra instalacija, saniranje i zamjenu pojedinih cjevovoda na vodovodnoj mreži. Tu prvenstveno mislimo na zamjenu azbest-cementnih cijevi, koje su stare oko četrdeset godina i njihovu zamjenu treba postaviti kao prioritet zbog zaštite zdravlja ljudi. Društvo u kontinuitetu izvodi aktivnosti koji se odnose na zamjenu starih cjevovoda, kroz rekonstrukciju vodovodne mreže.

Kako je u srednjoročnoj projekciji razvoja vodosnabdijevanja za područje Glavnog grada planirano, i dalje će se preduzimati aktivnosti na zamjeni azbest cementnih cijevi u djelovima grada gdje su se do sada dešavali najčešći kvarovi.

Osim azbest-cementne cijevi i PVC kao materijal je izbačen iz upotrebe i takođe je potrebno izvršiti i njegovu zamjenu u narednom periodu.

Rezervoarski prostor Glavnog grada Podgorica

Širenje sistema Glavnog grada i njegovo spajanje sa opštinama koje su u njegovom okviru, Golubovci i Tuzi, prouzrokovalo je izradu novog rezervoarskog prostora.

Trenutno se raspolaže sa sledećim rezervoarima, ukupnog kapaciteta 8.400 m³ i to:

- Rezervoar „Ljubović“, kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar „Gorica“, kapaciteta 1.200 m³
- Rezervoar „Vuksanlekići“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Milješ“, kapaciteta 200 m³
- Rezervoar „Lekovića gora“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Dinoša“, kapaciteta 400 m³
- Rezervoar „Orlovina“, kapaciteta 2.000 m³.

Obzirom na prosječnu dnevnu potrošnju vode, rezervoarski prostor sa kojim raspolaže vodovodni sistem Glavnog grada, predstavlja oko 9% od dnevnih potreba. Očito je da je ova zapremina nedovoljna i da je potrebno usmjeriti aktivnosti na njenom povećanju. Uobičajena praksa jeste da veličina rezervoarskog prostora bude do 30% u odnosu na dnevne potrebe.

Rezervoarski prostor – Podgorica

Najveći nedostatak rezervoarskog prostora je upravo u Podgorici, gdje se raspolaže sa tri rezervoara, ukupnog kapaciteta 6.200 m³ i to:

- Rezervoar „Ljubović“, kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar „Gorica“, kapaciteta 1.200 m³
- Rezervoar „Orlovina“, kapaciteta 2.000 m³.

Postojeći rezervoarski prostor na Ljuboviću povezan je primarnim cjevovodima nedovoljnog profila i u ovom trenutku ne može se govoriti o njegovoj potpunoj funkciji, pogotovo u ljetnjim mjesecima, kada je ovaj rezervoar gotovo prazan. Rezervoarski prostor na brdu Gorica koristi se u protivpožarne svrhe i trenutno je u funkciji.

Studijom izvodljivosti vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog grada Podgorica, koja je završena u aprilu 2011. godine, obrađen je razvoj hidrotehničke infrastrukture na području Glavnog grada Podgorice. U dijelu koji se odnosi na vodosnabdijevanje, obrađen je objekat centralnog rezervoara od 20.000 m³ sa glavnog vodoizvorišta Mareza u dužini od oko 9.000 m. Urađena je Studija lokacije za rezervoar „Vršak“ od strane Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice.

b) Vodovodni sistem "Tuzi"

Ovaj sistem snabdijeva vodom opštinu u okviru Glavnog grada - Tuzi. Ukupno instalisani kapacitet je oko 220 l/s.

Vodu koristi iz bunara:

- PS „Tuzi“ 12 l/s
- PS „Milješ“ 78 l/s (43l/s, 20 l/s, 15 l/s)
- PS „Vuksanlekići“ 130 l/s (45 l/s, 85 l/s)

Iz vodovodnog sistema „Tuzi“ u izvještajnom periodu (januar- decembar 2016. godine) potisnuto je 1.896.367 m³, a fakturisana ukupna količina od 570.668m³.

U toku 2011. godine, od strane Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice, izbušen je i opremljen bunar u Vuksanlekićima, kapaciteta 85 l/s sa ugradnjom pumpne stanice i pratećom opremom. Sredinom 2012. godine isti je testiran i njegovim završetkom omogućeno je snabdijevanje vodom dijela naselja Južne Malesije i područja opštine u okviru Glavnog grada Golubovci.

U toku 2006. godine, izvršena je rekonstrukcija vodoizvorišta „Milješ“ i tom prilikom je povećan kapacitet ovog vodoizvorišta bušenjem trećeg bunara.

Ovaj sistem raspolaže sa:

- rezervoarom „Vuksanlekići“, izgrađenim i puštenim u funkciju 2010. godine, kapaciteta 800 m³,
- rezervoarom „Milješ“, kapaciteta 200 m³ i
- rezervoarom „Lekovića gora“, izgrađenim 2012. godine, kapaciteta 800m³.

Ukupni kapaciteti rezervoara iznose 1.800 m³.

Kao sastavni dio jedinstvenog vodovodnog sistema Tuzi od 2011. godine, egzistira i vodovodni sistem Južna Malesija, koji obuhvata tri mjesne zajednice: Sukurić, Vuksanlekići i Vranj.

Tokom 2012. godine završena je primarna i veći dio sekundarne mreže na području Južne Malesije. Ukupno je izrađeno oko 30 km vodovodne mreže i priključeno oko 200 potrošača na vodovodni sistem Tuzi. Ovim Projektom obuhvaćena su sljedeća naselja Vranj, Vladna, Vuksanlekići, Dušići, Sukuruć, Drešaj, Podhum.

Društvo je prethodnih godina pristupilo realizaciji značajnih investicija na ovom području, kako bi se riješio problem kvarova, curenja i nelegalnog korišćenja vode sa mreže, a kako bi se sa druge strane uticalo na smanjenje gubitaka vode.

Izgradnja nove mreže u južnim djelovima Tuzi i rekonstrukcija vodovodne mreže u centralnim djelovima naselja Tuzi, imale su za cilj, omogućavanja redovnog vodosnabdijevanja građana na ovom području. Tako su u toku 2015. godine završene aktivnosti na rekonstrukciji oko 20 km vodovodne mreže (zamjena cjevovoda) na području opštine u okviru Glavnog grada, Tuzi (Tuzi I, Tuzi III, Karabuško polje i južni djelovi), odnosno u djelovima gdje su evidentirani najveći gubici na mreži.

Takođe, završetkom izgradnje primarnog vodovoda u dužini od 7 km za seosko naselje Kuće Rakića, omogućeno je priključenje na mrežu oko 90 domaćinstava. Završena je i izgradnja sekundarne mreže u Sukuruću (dužina oko 10 km) i omogućeno je priključenje dodatnih 100 domaćinstava na vodovodnu mrežu, čime je kompletirana sekundarna mreža, kao i vodovodni sistem na području Južne Malesije.

Ukupna vrijednost ovih investicija iznosila je oko 2 miliona eura €.

U 2016. godini završeni su radovi na rekonstrukciji vodovodne mreže u Tuzima (naselje sa desne strane puta Tuzi – Božaj). Vrijednost radova iznosila je 146.554,06 €, a finansirani su iz sredstava Budžeta Glavnog grada.

Društvo je takođe u 2016. godini završilo radove na izgradnji vodovoda za naselje Karabuško polje – I faza, sa ciljem stvaranja realnih pretpostavki za integraciju Karabuškog polja, koji je sada nezavisni seoski vodovodni sistem, u vodovodni sistem Tuzi, odnosno Glavnog grada. Radovi su finansirani iz Budžeta Glavnog grada u iznosu od 298.576,21 €, a odnosili su se prvenstveno na rekonstrukciju mreže i normalizaciju vodosnabdijevanja u ljetnjim mjesecima. Budžetom Glavnog grada za 2017. godinu predviđena su sredstva za radove na izgradnji sekundarne vodovodne mreže na Karabuškom polju, čime bi se stvorila mogućnost da se oko 1.000 domaćinstava priključi na vodovodni sistem Tuzi i na taj način će se vodovod Karabuško polje integrisati u vodovodni sistem Glavnog grada.

Pored ovih, završene su aktivnosti na širenju vodovodne mreže u brdskom dijelu Tuzi, u selu Traboin i Nabom. Radovi su se odnosili na izgradnju potisnog i distributivnog cjevovoda na pumpnoj stanici, čime je omogućeno priključenje oko 30 domaćinstava na vodovodnu mrežu. Vrijednost radova je iznosila 76.436,55 €.

c) Vodovodni sistem "Dinoša"

Vodovodni sistem „Dinoša“ je pušten u rad 2008. godine. Sa njega se vrši snabdijevanje vodom oko 280 potrošača u naselju Dinoša. Vodu koristi iz bunarskog izvorišta na kome se nalazi bunar kapaciteta 28 l/s. Bunarsko izvorište je opremljeno sa objektom crpne stanice u kome se nalazi elektro-mašinska i hlorna oprema. Unutar samog sistema izgradjen je rezervoar zapremine 400 m³, dok je dužina vodovodne mreže oko 13 km.

U toku 2013. godine završena je realizacija Projekta otvaranja novih kapaciteta na vodoizvorištu Dinoša i njegovo povezivanje na vodovodni sistem Glavnog grada. Bunar kapaciteta 60-70 l/s je pušten u rad. Značaj ovog Projekta je u tome što će se sa novim količinama poboljšati vodosnabdijevanje u rubnim djelovima grada prvenstveno na Vrelima Ribničkim i naselju Konik. Ujedno stvoriće se preduslovi za povezivanje pojedinih naselja na vodovodnu infrastrukturu, koja do sada nijesu imala sistem vodosnabdijevanja.

Iz ovog vodovodnog sistema u izvještajnom periodu (januar - decembar 2016. godine), potisnuto je 1.864.410 m³ vode (za potrebe vodovodnog sistema „Podgorica“ 1.772.566 m³, a ostatak 91.844 m³ za Dinošu). Od potisnute vode za Dinošu, fakturisana je ukupna količina od 60.328 m³.

3.1.2. Ukupno potisnuta i fakturisana voda, kao i gubici vode u 2016. godini

Na osnovu podataka o potisnutoj i fakturisanjoj količini vode za 2016. godinu, utvrđeno je da gubici iznose 16.309.606 m³ ili 48,37%, što je na nivou gubitaka iz prethodne godine, a ispod planiranih Programom rada za 2016. godinu (48,50%).

Tabela br.3: Ukupni gubici vode

R.b.	Elementi	Ostvareno
1.	Potisnuto u m³	33.719.865
1.1	Vodovodni sistem Podgorica	31.731.654
	PS "Mareza"	20.804.890
	PS "Zagorič"	5.085.938
	PS "Ćemovsko polje"	4.068.260
	PS "Dinoša B2" (za potrebe Podgorice)	1.772.566
1.2	Vodovodni sistem Tuzi	1.896.367
1.3	Vodovodni sistem Dinoša - PS "Dinoša B1"	91.844
2.	Fakturisana količina u m³	17.410.259
2.1	Privreda	1.804.055
2.2	Ustanove	667.985
2.3	Zelenilo i sportski objekti	405.550
2.4	Domaćinstva	12.432.663
2.5	Danilovgrad	2.094.848
2.6	Hidranti	5.158
3.	Gubici u m³ (1-2)	16.309.606
	U % (3:1)	48,37

Društvo konstantno sprovodi sledeće aktivnosti: **obilazak vodovodne mreže** sa posebnom pažnjom na primarne i sekundarne cjevovode i saniranje kvarova, u cilju smanjenja tehničkih gubitaka na mreži i objektima mreže; **efikasnu evidenciju katastarskih podataka** primarne, sekundarne i tercijarne vodovodne mreže; **evidentiranje potrošača koji nezakonito koriste vodu i ugradnju vodomjera sa daljinskim očitavanjem i isključenjem** - realizaciji ove investicije pristupilo se u cilju unapređenja operativne efikasnosti Društva.

Na dan 31.12.2016.godine u bazi podataka Društva bilo je evidentirano ukupno **73.253** aktivnih potrošača, od čega:

- u kategoriji pravna lica (privreda, mala privreda, ustanove, gradilišni priključci, zelenilo i sportski objekti) 6.830,
- u kategoriji domaćinstva 66.423 (27.985 potrošača u privatnom sektoru i 38.438 potrošača u stambenom sektoru).

3.1.3. Potisnuta količina vode u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2016. godinu

U 2016. godini ukupno je potisnuto sa svih izvorišta 33.719.865 m³ vode, što je:

- za 6,06 % manje u odnosu na prethodnu godinu,
- za 8,87 % manje u odnosu na plan.

Vremenske prilike (ljetno sa dosta kišnih dana), uz odgovarajući režim rada pumpnih stanica uslovile su manji potisak u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela br.4: Potisnuta količina vode

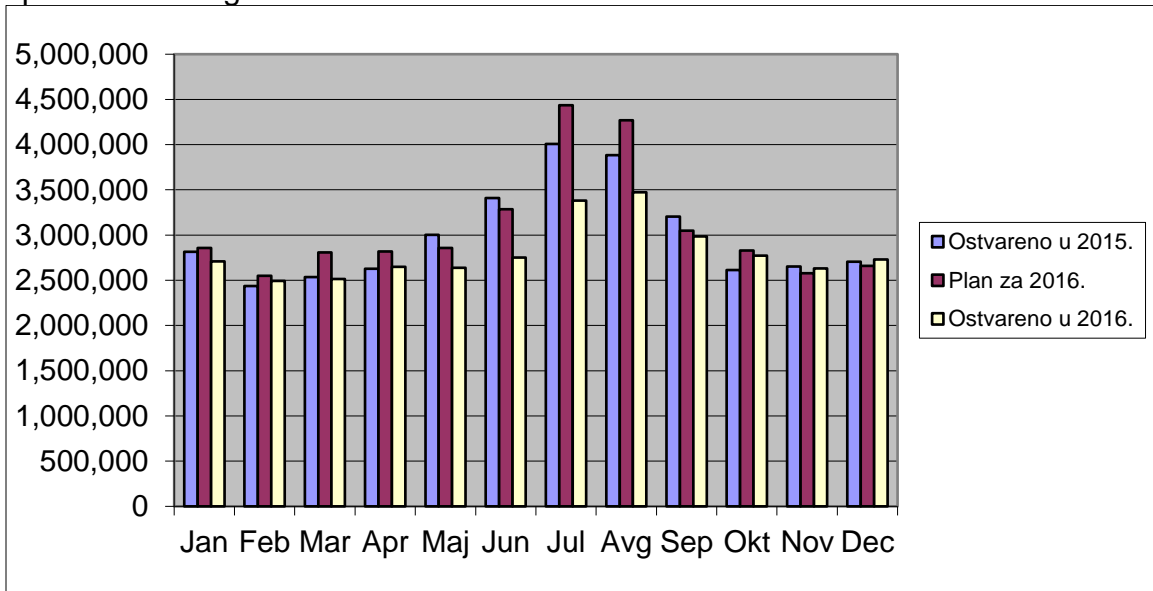
Potisnuta voda u m³				
Ostvareno u 2015	Plan za 2016	Ostvareno u 2016	Index	
1	2	3	3/1	3/2
35.894.792	37.000.000	33.719.865	93,94	91,13

Slijedi prikaz potisnute količine vode po mjesecima za izvještajnu i prethodnu godinu i plana za 2016. godinu:

Tabela br.5: Potisnuta količina vode po mjesecima, za izvještajnu i prethodnu godinu i plan za 2016. godinu:

Mjeseci	Ostvareno u 2015	Plan za 2016.	Ostvareno u 2016
Januar	2.814.114	2.858.500	2.708.294
Februar	2.437.846	2.548.500	2.493.753
Mart	2.536.980	2.808.500	2.514.620
April	2.628.469	2.818.500	2.648.185
Maj	3.002.158	2.858.500	2.637.013
Jun	3.410.052	3.287.500	2.749.695
Jul	4.005.947	4.437.500	3.380.207
Avgust	3.885.396	4.268.500	3.473.441
Septembar	3.205.514	3.048.500	2.983.874
Oktobar	2.612.323	2.829.500	2.771.718
Novembar	2.651.516	2.577.500	2.629.359
Decembar	2.704.480	2.658.500	2.729.706
Ukupno(m3)	35.894.795	37.000.000	33.719.865
Prosjeak	2.991.233	3.083.333	2.809.989

Grafik br.1: Potisnuta količina vode po mjesecima u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2016. godinu

3.1.4. Fakturisana količina vode u 2016. godini

U 2016. godini ukupno je fakturisano 17.410.259 m³ vode, što je:

- za 6,05 % manje u odnosu na 2015. godinu,
- za 8,63 % manje u odnosu na plan.

Tabela br.6: Ukupno fakturisana količina vode

Fakturisana voda u m ³				
Ostvareno u 2015	Plan za 2016	Ostvareno u 2016	Index	
1	2	3	3 /1	3/2
18.531.403	19.055.000	17.410.259	93,95	91,37

U 2016. godini ukupna količina fakturisanе vode je za 6,05% manja u odnosu na ukupne fakturisanе količine u prethodnoj godini. Kako smo i ranije navodili jedan od značajnijih faktora za povećanje ili smanjenje potrošnje vode je svakako sezonski karakter (sušno ili kišno ljeto). Tako da u 2016. godini zbog ljeta sa dosta kišnih dana imamo smanjenje potrošnje uglavnom kod svih kategorija potrošača.

Tabela br.7: Procenat učešća u ukupnoj fakturi, po kategorijama potrošača

Kategorija potrošača	Fakturisane količine u m ³	Procenat učešća
Privreda	1.056.636	6,07
Mala privreda	686.444	3,94
Ustanove	667.985	3,84
Zelenilo i sportski objekti	405.550	2,33
Gradilišni priključci	60.975	0,35
Stambeni sektor	5.557.126	31,92
Privatne kuće	6.875.537	39,49
Danilovgrad	2.094.848	12,03
Hidranti	5.158	0,03
Ukupno	17.410.259	100,00

Kao i prethodnih godina, najveća količina vode fakturisana je sektoru domaćinstva, odnosno 31,92% od ukupne fakture se odnosi na stambeni sektor, a 39,49% na privatne kuće. Vodovodu Danilovgrad fakturisano je 12,03% od ukupno fakturisanе količine vode, dok je sektoru privrede fakturisano 6,07%. Preostalih 10,49% odnosi se na ostale kategorije potrošača.

3.1.5. Održavanje crpnih stanica

U periodu 2016. godine vršene su aktivnosti na redovnom održavanju pumpnih stanica, bunara i rezervoara, od kojih izdvajamo sledeće:

- praćenje pritiska u sistemu,
- praćenje ravnomjernog stepena iskorišćenosti pumpnih agregata,
- propisno hlorisanje.

Pored ovih uobičajenih aktivnosti i redovnog održavanja pumpnih stanica, bunara i rezervoara, rađeno je i sledeće:

- 1) PS "Mareza":
 - zamjena mješalice na analizatoru hlora - PS"Mareza 1";
 - puštanje u rad nove pumpne stanice i uređenje stare stanice (Instalisano je 5 novih pumpnih agregata, 3 za pravac Podgorice, a 2 za pravac Danilovgrada) - PS"Mareza 1";
 - montaža pumpnog agregata P1 - PS"Mareza 1";
 - zamjeni buster pumpe na hlornoj opremi prema Danilovgradu;
 - potisni cjevovodi, objekti pumpi P5 za Danilovgrad i P6 prema Podgorici, kao i pumpni agregati P5 i P6 premješteni su u stari objekat pumpne stanice Mareza 1.
 - zamjeni kabla i modula mjerača protoka prema Danilovgradu na PS"Mareza 1";
 - zamjena preklopnog mehanizma na instalaciji za Danilovgrad;
 - povezivanje potisnog cjevovoda novog postrojenja "Mareze 1" sa "Marezom 2";
 - servisiranje buster pumpi (kom 4).
- 2) PS "Zagorič":
 - zamjeni buster pumpi.
- 3) PS "Ćemovsko polje":
 - pripreme radove (povezivanje cjevovoda) za ispiranje bunara B4, ispiranje bunara i puštanje u rad;
 - zamjeni buster pumpe.
- 4) PS "Farmaci":
 - ispiranje i puštanje u rad bunara B1 (u objektu) i isključenju dva pumpna agregata (bunar B2 – u objektu i buster pumpe);

- 5) PS "Bioče":
 - zamjena ventila na bocji;
 - zamjena fleksibilne cijevi.

- 6) PS "Vuksanlekići":
 - priprema i puštanje u rad bunara B1;
 - montaži hlorne instalacije sa stare PS "Mareza1",
 - zamjeni buster pumpi.

- 7) PS "Dinoša":
 - zamjeni buster pumpi.

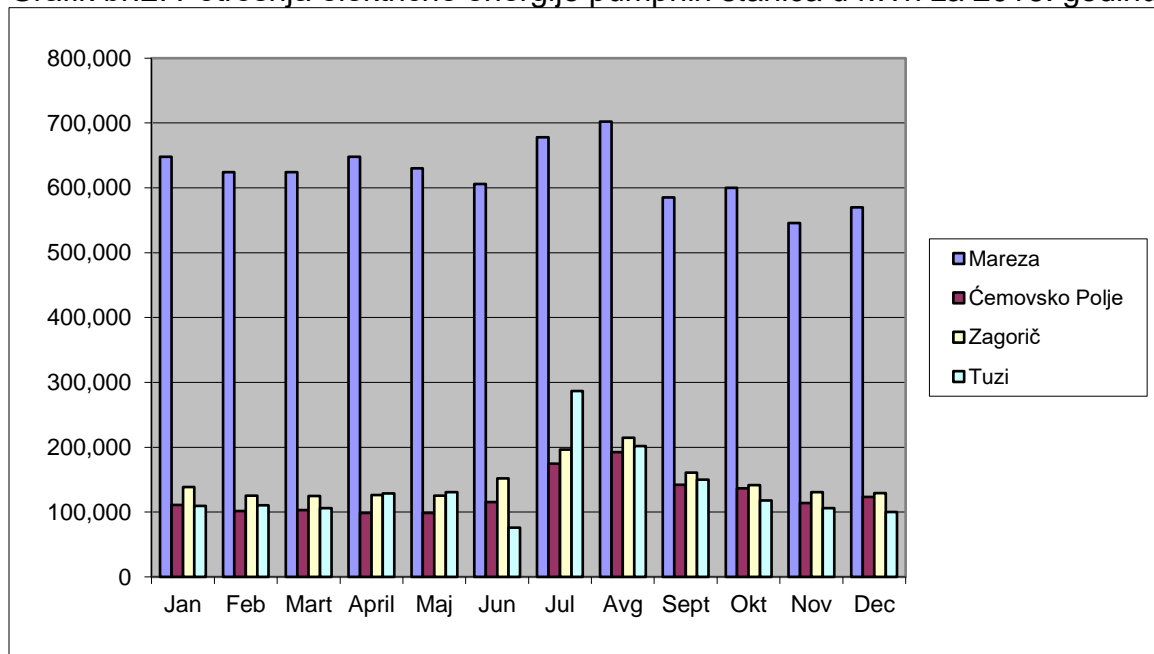
- 8) PS "Farmaci":
 - uspostavljan je automatski rad sistema.

U izvještajnom periodu na svim pumpnim stanicama rađen je servis hlorne opreme.

Imajući u vidu da su pumpne stanice najveći potrošači električne energije u Društvu, redovno se prati režim rada pumpnih agregata i stepen njihove iskorišćenosti, a time utiče na smanjenje potrošnje električne energije.

U ovoj godini je utrošeno 12.360.630 kWh, tako da je u odnosu na 2015. godinu potrošnja struje na pumpnim stanicama smanjena za 6%.

Grafik br.2: Potrošnja električne energije pumpnih stanica u kWh za 2016. godinu

3.1.6 Održavanje vodovodne mreže

Jedan od osnovnih preduslova urednog vodosnabdijevanja, jeste adekvatno održavanje vodovodne mreže. U 2016. godini su preduzete aktivnosti prikazane u narednoj tabeli.

Tabela br.8: Aktivnosti na tekućem održavanju vodovodne mreže u 2016. godini

R.b.	Opis pozicije	Jed.mj	Ostvareno u 2016. god
1	Otklanjanje kvarova na vodovodnoj mreži i objektima mreže po prijavi	br.interv.	944
2	Rekonstrukcija vodovodne mreže	m	1.664,5
3	Prespajanje potrošača	kom	201
4	Čepovanje i blindiranje cjevovoda i hidranata po zahtjevima trećih lica	kom.	311
5	Postavljanje metalnih poklopaca na otvorima vodovodnih šahtova	kom.	55
6	Postavljanje betonskih poklopaca na otvorima vodovodnih šahtova	kom	26
7	Održavanje vodovodnih armatura na javnim česmama i fontanama	br.interv.	51
8	Pregled i kontrola vodovodne mreže	br.interv.	498
9	Izgradnja novih cjevovoda	m	37.321
10	Formiranje novih vodovodnih čvorova	kom	225

Napomena:

- Rekonstrukcija vodovodne mreže je izvršena u gradskom reonu.
- Izvršeno je prespajanje 201 potrošača i to u naseljima: Mareza 7 potrošača, Lijeva rijeka 4 potrošača, Brezna – Lješanska nahija 4 potrošača, Dahni 3 potrošača, Vranićima 1 potrošač i gradskom reonu Podgorica 182 potrošača.
- Izgrađeno je 37321m vodovodne mreže i to u naseljima: Novo selo 295m, Dahna 225m, Donja Gorica 150 m, Komani 2985m, Zlatica 140m, Golubovci 8196m, Piperi 500m, Kakaricka Gora 2480m, Tuzi 18597m i gradski reon Podgorica 3753m.

U sklopu aktivnosti na pružanju dopunskih usluga trećim licima, vrši se izvođenje vodovodnih priključaka za pravna i fizička lica. Ukupno je izvedeno 920 vodovodnih priključaka, od čega za pravna lica 88, a za fizička lica 832.

3.1.7. Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode

Ispitivanje kvaliteta sirove vode sa vodoizvorišta i hlorisane vode koja se isporučuje potrošačima obavlja se u internoj laboratoriji Društva u skladu sa Pravilnikom o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće SI.list CG br. 24/2012. godine i Pravilnikom o higijenskoj ispravnosti vode za piće SI.list SRJ br. 42/98 i 44/99. Pored interne kontrole, vršio se nadzor kvaliteta vode za piće i od strane ZU "Institut za javno zdravlje Crne Gore".

Izveštaj o kvalitetu sirove vode, za potrebe nadzornog monitoringa, laboratorija nedeljno prosljeđuje ZU "Institut za javno zdravlje Crne Gore" i Zdravstveno sanitarnoj inspekciji.

U internoj laboratoriji, u 2016. godini izvršena je analiza 991 uzorka sirove vode sa vodoizvorišta na fizičko-hemijske i 954 uzorka na mikrobiološke parametre kvaliteta. Pored uzoraka sirove vode, u istom periodu, izvršena je kontrola kvaliteta vode iz distributivne mreže pri čemu je izvršena analiza 4.705 uzoraka na fizičko-hemijske i 4.577 uzoraka na mikrobiološke parametre kvaliteta.

U periodu od 06.03. do 11.03. i 07.11. do 14.11.2016.godine, usljed obilnih padavina došlo je do povećanja mutnoće vode sa vodoizvorišta Mareza, pa je bilo na snazi upozorenje javnosti da voda prije prethodnog prokuvavanja nije za piće, sve dok se mutnoća ne vrati u dozvoljene granice. Svi ostali parametri kvaliteta, osim parametara mutnoće u periodu obilnih padavina, pokazivali su uobičajene vrijednosti i bili su u skladu sa Pravilnikom.

Rezultati ispitivanja koja se obavljaju u laboratoriji Društva, pokazuju da je voda za piće koja se isporučuje potrošačima mikrobiološki i fizičko-hemijski ispravna i u skladu sa važećim Pravilnicima.

Osim redovnih ispitivanja vode za piće koja se isporučuje potrošačima, u internoj laboratoriji se vršilo i ispitivanje vode za potrebe eksternih korisnika (37 uzoraka).

U izvještajnom periodu laboratorija je učestvovala u šest PT šema (4 šeme odsjek za fizičko-hemijska ispitivanja i 2 šeme odsjek za mikrobiološka ispitivanja) ovlašćenih provajdera iz Engleske (LGC i Fera). Rezultati učešća u PT šemama pokazuju da je laboratorija kompetentna za fizičko-hemijska ispitivanja, za sve metode utvrđene obimom akreditacije.

U laboratoriji je dana 31.10.2016. godine realizovano ponovno ocjenjivanje ATCG (reakreditacija) za potrebe dokazivanja kompetentnosti rada laboratorije. Ovim postupkom, laboratorija je po mišljenju tima ocjenjivača, dokazala da je kompetentna za ispitivanje vode, čime produžava validnost sertifikata za naredni ciklus akreditacije od 4 godine.

Laboratorija za ispitivanje vode za piće, u saradnji sa ostalim odgovornim Službama ovog Društva za implementaciju HACCP sistema samokontrole, radila je na razvijanju dokumentacije i zapisa HACCP sistema, u skladu sa smjernicama *Codex Alimentarius*. Pored implementiranog HACCP sistema izvršena je i sertifikacija istog od strane JUQS–Beograd, Društva za sertifikaciju i nadzor sistema kvaliteta. Izbor sertifikacionog tijela vršen je na osnovu referenci istog, kako bi implementirani HACCP sistem samokontrole imao pravu vrijednost. JUQS je član međunarodnog udruženja sertifikacionih tijela IQNet-a (*International Certification Network*), sa sjedištem u Švajcarskoj, koje ujedinjuje sertifikaciona tijela iz najrazvijenih zemalja.

Krajem marta mjeseca sertifikaciono tijelo je izvršilo provjeru efikasnosti implementiranog sistema u ovom Društvu. Na osnovu rezultata provjere, u aprilu mjesecu, donijeto je rješenje o sertifikaciji za HACCP sistem (za proizvodnju i distribuciju vode) u saglasnosti sa *Codex Alimentariusom*, na period od tri godine. Dobijanjem sertifikata o implementiranom HACCP sistemu šalje se poruka potrošačima, da se nad implementiranim HACCP sistemom vrši kontinuirani nadzor od strane ovlašćene sertifikacione kuće (minimum jednom godišnje), koji dodatno garantuje kontinuiranost u ispunjavanju zahtjeva *Codex Alimentarius*.

Nakon sertifikacije HACCP sistema samokontrole, pristupilo se razvijanju dokumentacije za ispunjenje zahtjeva standarda ISO 22000:2005, Sistema upravljanja bezbjednošću hrane. Krajem septembra mjeseca izvršena je provjera implementiranog standarda ISO 22000:2005, Sistema upravljanju bezbjednošću hrane za proces proizvodnje i distribuciju vode.

Na osnovu rezultata provjere implementiranog sistema i ispunjenosti zahtjeva standarda, Društvu je dodijeljen sertifikat ISO 22000:2005, Sistem upravljanja bezbjednošću hrane.

3.2 Fekalna kanalizacija

Kanalizacioni sistem u Podgorici je separatan, a ovo Društvo održava mrežu fekalne kanalizacije, kao i Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Prema procjenama dužina fekalne kanalizacione mreže je od 190 do 200 km.

Na dan 31.12.2016. godine, snimljeno je i katastarski obrađeno ukupno: 183.394 m cjevovoda i 5.935 šahtova, od čega je u toku 2016. godine snimljeno 5.126 m cjevovoda i 243 šahta.

Održavanje fekalne kanalizacije

Održavanje fekalne kanalizacije vrši se pomoću visokopritisnih vozila, malih i velikih, na kompletnom području Glavnog grada i opština koje su u njegovom okviru. Osnovna obaveza „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica jeste održavanje uličnih kolektora fekalne kanalizacije, dok je održavanje kanalizacionih priključaka u nadležnosti korisnika.

Tabela br.9: Aktivnosti na održavanju kanalizacione mreže u 2016. godini

R.b.	Opis pozicije	Jed.mj.	Ostvareno	
1.	Ispiranje kanalizacione mreže i priključaka pomoću visokopritisne autocistijerne	m	1.300	
2.	Tekuće održavanje	Otklanjanje kvarova na kanalizacionoj mreži i proključcima po prijavi	kom.	1.614
		Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže (revizionim oknima i kanalizacionim cijevima)	kom.	51
3.	Otklanjanje kvarova na odgušenju kanalizacionih priključaka	Fakturiše se trećim licima	kom.	110
		Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za komunalno-stambene poslove i saobraćaj (Agencija za stanovanje)	kom.	276
4.	Crpljenje septičkih jama	tura	528	

3.3 Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda

Rješavanjem problema odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog Grada Podgorice vrši se zaštita rijeke Morače i njenih pritoka, a samim tim štiti se Skadarsko jezero kao najveća akumulacija vode za piće i nacionalnog parka, zaštita vodoizvorišta Bolje sestre i zaštita budućeg vodoizvorišta Karuč. Skadarsko jezero je upisano u svjetsku listu zaštićenih močvara pod Ramsarskom konvencijom, što samo po sebi predstavlja razlog da primjenimo sve dostupne mehanizme zaštite kako bi odgovorili na preuzete međunarodne obaveze.

Prethodni period u oblasti otpadnih voda karakterisala je izrada više strateških dokumenata:

- Fizibiliti Studija odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog Grada Podgorice urađena od strane kompanije Sogreah 2003 – donacija Vlade Francuske, vrijednosti 210.000,00 € - Fasep fond;
- Generalno rješenje odvođenja otpadnih voda sa studijom opravdanosti, urađena od strane IK Consulting, vrijednosti 70.000,00 €;
- Studija izvodljivosti vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog – grada Podgorice, urađena od strane kompanije WYG International- donacija EIB-a, vrijednosti 300.000,00 €. Studija je revidovana od strane ekspertske komisije;
- Studija Glavnih kolektora fekalne kanalizacije Glavnog Grada Podgorice urađena od strane JP „ViK“ Podgorica, vrijednosti 50.000,00 €;
- Idejno rješenje mostovskog prelaza za prenos hidrotehničkih instalacija na rijeci Morači urađena od strane kompanije TEI – Podgorica, vrijednosti 10.000,00 €;
- Glavni projekat fekalnih kolektora na području Glavnog grda Podgorice urađen od strane JP „ViK“ Podgorica, vrijednosti 110.000,00 €;

Uporedo sa izradom projektne dokumentacije u prethodnom periodu realizovano je više projekata koji direktno utiču na nivo odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda:

- Sanacija postojećeg uređaja za prečišćavanje otpadnih voda sa sistemom za izdvajanje i tretman mulja, u vrijednosti 1.9 miliona eura, donirano od strane Evropske Komisije;
- Izgradnja kolektora primarne i sekundarne mreže na području Glavnog Grada Podgorice, dužine L=20 km vrijednosti 10 miliona eura;

- Ažuriranje postojeće Studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže;
- Studija predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici.

Kapacitet postojećeg PPOV-a

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, koje je kontinuirano u funkciji od 1978. godine, projektovano je i izvedeno za mehanički i biološki tretman otpadnih voda komunalnog karaktera hidrauličkog opterećenja 17.300 m³/dan i organskog opterećenja za 55 000 ekvivalentnih stanovnika. Na gradsku kanalizaciju priključeno je oko 110.000 ekvivalentnih stanovnika što uzrokuje preopterećenost postrojenja, zbog njegovog nedovoljnog kapaciteta i nemogućnosti da na zadovoljavajući način prečisti sve otpadne vode koje dotiču.

U proteklom periodu rada Postrojenja, vršeno je priključenje novoizgrađenih gradskih objekata na kanalizacionu mrežu, što je uzrokovalo preopterećenost Postrojenja, koje nema dovoljno kapaciteta da mehanički i biološki prečisti otpadne vode.

Kako na navedenoj lokaciji Postrojenja ne postoji mogućnost daljeg proširenja kapaciteta prečišćavanja otpadnih voda, problem nedostatka istog planira se riješiti izgradnjom novog Postrojenja, na lokaciji kod Kombinata aluminijuma, koje je predloženo u Studiji izvodljivosti koju je uradila kompanija WYG International.

Postrojenje dodatno „opterećuju“ industrijske otpadne vode, koje se ispuštaju u kanalizaciju, jer je projektovano i izvedeno za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Namjena Postrojenja nije prečišćavanje industrijskih otpadnih voda, koje su mnogo kompleksnijeg sastava i većeg stepena zagađenja od komunalnih otpadnih voda, i za njihov tretman je potreban veći broj tehnoloških procesa obrade, što je zakonski definisano. Potrebno je naći način da u skladu sa važećom regulativom, a u saradnji sa nadležnim institucijama, industrije izgrade postrojenja za predtretman tehnoloških otpadnih voda, što je njihova zakonska obaveza.

Prilikom tehnološkog procesa prečišćavanja otpadnih voda dolazi do nastanka sporednih proizvoda, takozvanih nus proizvoda, u pojedinim fazama procesa prečišćavanja. Potrebno je u saradnji sa nadležnim institucijama razmotriti mogućnost odlaganja ili dalje obrade i eventualnog korišćenja sljedećih vrsta otpadnog materijala sa Postrojenja:

- otpada sa automatskih grubih i finih rešetki,
- smjese masti i ulja iz separatora ulja i masti, i
- dehidratiranog komunalnog kanalizacionog mulja obrađenog na centrifugama.

Izradom dijela projektne dokumentacije kao i usvajanjem strateških i prostorno planskih dokumenata stvoreni su preduslovi za realizaciju sledećih projekata neophodnih za dalji razvoj Glavnog Grada Podgorice:

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom

I Faza Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora

Projekat je direktno vezan za očuvanje životne sredine na širem području Glavnog grada Podgorice. Jedna od značajnih dimenzija ovog Projekta, svakako je zaštita režima podzemnih voda zetske ravnice, a samim tim očuvanje postojećih vodoizvorišta na teritoriji Glavnog grada i smanjenje rizika od njihovog zagadjenja, obzirom da je položaj vodoizvorišta, u procesu širenja grada, u velikoj mjeri narušen nelegalnim objektima. Značajna posljedica ovog Projekta treba da bude uklanjanje septičkih jama kod velikog broja stanovnika koji će u budućnosti biti priključeni na mrežu fekalnih kolektora, što će u mnogome imati direktan uticaj na zdravlje stanovnika i kvalitativni ambijent uslova života na definisanom području. Realizacija istog će direktno uticati na smanjenje zagađenja voda rijeke Morače. Kvalitet obrađenih voda će direktno uticati na prečišćavanje podzemnih voda zetske ravnice – kvalitet voda će biti A1 (tehnička voda). Imajući u vidu navedene činjenice, ovaj Projekat prelazi lokalne granice Glavnog grada Podgorice i prema našem mišljenju mora da bude po svom značaju definisan kao međuregionalni i državni projekat.

Projekat podrazumijeva izgradnju novog PPOV-a sa kompletnim tretmanom kanalizacionog mulja, krajnjeg kapaciteta 235.000 ekvivalentnih stanovnika i smješten je neposredno uz Kombinat aluminijuma Podgorica. Prostorno planska dokumentacija „Industrijska zona – Kombinat aluminijuma Podgorica“ u Podgorici, dodatno je definisala lokaciju budućeg Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda koja nije opterećena imovinsko-pravnim odnosima. Usvojeni DUP, kao prostorno planski dokument dostavljen je obradivaču Prostorno urbanističkog plana Podgorice, tako da će lokacija budućeg PPOV-a biti uskladjena sa svim dokumentima višeg reda. (Nacrt DUP-a „Industrijska zona – Kombinat aluminijuma Podgorica“ odrađen je u toku maja 2008. godine. Javna rasprava bila je organizovana u periodu od 05.05.2008. godine i trajala je 12 dana.

Predlog predmetnog DUP-a usvojen je 21. novembra 2008. godine i na osnovu Izvještaja o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu predmetnog DUP-a, nije bilo primjedbi po pitanju prostora rezervisanog za novo PPOV).

U toku 2012. godine završene su aktivnosti na izradi Dokumenta od strane Radnog tima, koji su sačinjavali eksperti iz više oblasti vezanih za prečišćavanje otpadnih voda, a odnosi se na tehnološki proces na novom postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda. Navedeni **Dokument sa preporukama elemenata za izbor optimalnog tehničko- tehnološkog procesa na PPOV-a, postrojenju tretmana kanalizacionog mulja i postrojenju za zbrinjavanje obrađenog mulja** usvojen je od strane Upravnog odbora JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica i prezentovan je odbornicima u Skupštini Glavnog grada. Dokument je usvojen i od strane Skupštine i predstavljao je osnovu za izradu tenderske dokumentacije. Osnovne preporuke koje su se našle u ovom Dokumentu vezane za kvalitet prečišćavanja voda odnose se na ispunjavanje strožijih parametara od standarda Evropske Unije, prvenstveno sa nižim vrijednostima fosfora (P) i azota (N) i njihove koncentracije u odnosu na maksimalno dozvoljene, koje su predviđene kriterijumima Evropske Unije za osjetljiva područja. Ovo ima za cilj potpuno očuvanje recipijenata rijeke Morače, Skadarskog jezera i vodoizvorišta Bolje sestre. Sa druge strane velika pažnja posvećena je tehnologiji tretmana i zbrinjavanja obrađenog mulja. Osnovna namjera je da finalne količine mulja posle tretmana i obrade budu svedene na minimum sa procesom inseneracije, a uz uslov da ostatak bude potpuno bezopasan za nesmetano odlaganje.

Krajem 2013. godine bio je raspisan tender za projektovanje, izgradnju i finansiranje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV), postrojenja za preradu mulja (PPM), postrojenja za spaljivanje mulja (PSM) i kanalizacione mreže za Podgoricu. Na isti su se prijavile tri firme, ali je postupak poništen u cjelosti jer nije bilo nijedne ispravne ponude, odnosno ponude koja je u skladu sa traženim uslovima datim u tenderskoj dokumentaciji.

DOO „Vodovod i kanalizacija“ zajedno sa Glavnim gradom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija intezivno radi na obezbjeđivanju finansijskih sredstava za realizaciju ovog značajnog projekta. Nacionalna investiciona komisija Vlade Crne Gore ovaj projekat je rangirala kao prioritetni državni projekat iz oblasti zaštite zivotne sredine, čime su stvoreni preduslovi za uspješno finansiranje. U 2016. godini vođeni su razgovori sa njemačkim Ministarstvom finansija, odnosno Njemačkom razvojnom bankom (KFW) u cilju obezbjeđivanja sredstava za finansiranje ovog projekta.

Osnovni preduslov za obezbjeđivanjem finansijskih sredstava zahtjevom od strane KFW bila je revizija postojeće dokumentacije tj. izrada nove dokumentacije, kojom bi se provjerile trenutne potrebe Glavnog grada vezano za ovaj značajan projekat. KFW obezbijedila je oko 200.000,00 € za izradu Studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže i

85.000,00 € za izradu nove Studije predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici. Ovi dokumenti završeni su krajem 2016. godine i predstavljaju preduslov za sastavljanje tenderske dokumentacije i izbor tender agenta na međunarodnom tenderu. Navedene aktivnosti biće realizovane tokom 2017. godine kada će se stvoriti preduslov za početak izvođenja radova.

Fizibiliti studija definisala je tri faze razvoja kanalizacionog sistema Glavnog grada Podgorice.

U prvoj fazi planira se da Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda bude realizovano u kapacitetu do 190.000 ekvivalent stanovnika, obzirom na procenat trenutne priključenosti stanovnika Glavnog grada Podgorice (110.000 ES), uz ostavljanje svih prostornih kapaciteta za buduće kompletiranje krajnjeg kapaciteta postrojenja za 235.000 ekvivalent stanovnika. Takođe, osim PPOV planirano je da bude izveden i dio primarne kanalizacione mreže, tj. glavni fekalni kolektor DN 1200mm sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače, u dužini od 4,5 km, koji bi povezivao staro i novo PPOV-a.

U ovoj fazi je planirana i realizacija još dva manja kolektora DN 1000mm i DN 800mm u dužini od 2,3 km sa lijeve strane Morače, u cilju funkcionalnog povezivanja stare mreže i novog glavnog kolektora fekalne kanalizacije. Takođe njom je obuhvaćeno i djelimično širenje sekundarne mreže u dužini od 12,8 km i priključenje domaćinstava na sistem kanalizacione mreže

Procijenjena investiciona vrijednost iznosi oko 44 miliona eura.

Planirano je da aktivnosti na pripremi tenderske dokumentacije za ovu fazu budu završene u toku 2017. godine, kada se planira i raspisivanje tendera, koji će biti međunarodnog karaktera. Realizacija projekta se očekuje 36 mjeseci od dana zaključivanja ugovora.

Projekat izgradnje kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice – sastoji se od dvije faze (II i III faza)

II faza - se sastoji od dvije nezavisne podfaze.

Prva pod-faza odnosi se na proširenja postojeće sekundarne mreže u centralnom dijelu Podgorice, kao i u perifernim područjima sjeverno, istočno i južno od trenutnog kanalizacionog sliva. Proširenje kanalizacione mreže u ovim područjima takođe se smatra prioritetom u smislu neophodne zaštite resursa za snabdijevanje vodom a naročito bunara u Zagoriču i Ćemovskom polju koji se nalaze u gradskoj zoni Podgorice.

Druga pod-faza obuhvata izgradnju kanalizacionog sistema na desnoj obali rijeke Morače na području Donje Gorice i dijelu Donjih Kokota. Obuhvata izgradnju nizvodne dionice **Kanala 1**, **Kanal 15** za prelazak preko rijeke Morače, do lokacije novog PPOV, i kolektore **Kanal 3, 7, 8, 17 i 18**.

Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze je 10,8 km, sa prečnicima koji se kreću od DN 300 do DN 800. Granice kanalizacionog sliva definsane su prema glavnom urbanističkom planskom dokumentu (PUP). Osnovne karakteristike glavnih kolektora su:

Kanal 1: prečnici DN 500 i DN 800 mm, ukupne dužine od približno 7,2 km je glavni kolektor koji odvodi otpadne vode iz kanalizacionih zona proširenja na desnoj obali rijeke Morače.

Kanal 3: prečnici DN 300 i DN 500 mm, ukupne dužine od približno 3 km biće centralni kolektor za područje Donje Gorice. U gornjoj dionici, ovaj kolektor služiće i kao recipijent za dio slivnog područja naselja Gornja Gorica. Nizvodna dionica izgradiće se u okviru koridora planiranog Cetinjskog puta.

Kanal 7: prečnici DN 300 i DN 400 mm, ukupne dužine od približno 2,25 km odvodiće otpadne vode sa područja Donje Gorice, u koridoru između Cetinjskog puta i rijeke Morače.

Kanal 8 : prečnika DN 400, L =1,11 km, planiraju se za sakupljanje otpadnih voda iz djelova naselja Gornja Gorica i planiranog naselja saglasno DUP-u "Radoje Dakic". Posljednja dionica Kanala 9 prolaziće kroz naselje Kruševac i biće priključena na budući kolektor na mostu.

Kanal 17: prečnici DN 250 i DN 400 mm, L =1,3 km duž Lješkopoljske ulice za sakupljanje otpadnih voda iz dijela naselja Donja Gorica.

Kanal 18: prečnik DN 400 mm, L =630 m biće recipijent za kolektor Kanal 17 i služiće kao transfer vod do Kanala 1.

Kanal 15: prečnik DN 800 mm, L =480 m predstavljajće nastavak Kanala 1 i transfer kolektora ispod korita rijeke Morače do lokacije budućeg PPOV.

III Faza - Ovom fazom trebalo bi da se dovrši proces razvoja kanalizacionog sistema Podgorice i ona je podijeljena na dvije podfaze.

Prva pod-faza sastoji se od razvoja kanalizacionog sistema u zapadnim i sjeverozapadnim djelovima grada. Obuhvatiće izgradnju preostale uzvodne dionice kolektora **Kanal 1** i kolektora **Kanal 2, 5, 6 i 10**. Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze iznosi 13 km, prečnika od DN 300 do DN 800.

Granice sliva se definišu saglasno glavnom urbanističko-planskom dokumentu (PUP). Osnovne karakteristike glavnih kolektora su sljedeće:

Kanal 2: prečnika DN 300, DN 500 i DN 700 mm, ukupne dužine od približno 3,9 km. U svojoj gornjoj dionici, kolektor će odvoditi otpadne vode sa područja Donjih i Gornjih Vranića i dijela naselja Tološi. Ovaj kolektor služiće i za planirano naselje Sadine (veliko stambeno naselje), kao i za dio naselja Gornja Gorica. Na prelasku preko Nikšićkog puta ovaj kolektor trebalo bi da sakuplja i otpadne vode iz naselja Tološi 1 i 2 i Gornja Gorica. Ovaj kolektor biće priključen na glavni kolektor Kanal 1.

Kanal 5: prečnik DN 400, ukupne dužine od približno 2,1 km. Kolektor se planira trasom duž Partizanskog puta, između planiranih naselja Sadine i Tološi i priključuje se na Kanal 2.

Kanal 6: prečnik DN 400, ukupne dužine od približno 1,2 km. Ovaj kolektor biće centralni kolektor za naselje Tološi i priključivaće se na Kanal 5.

Kanal 10: prečnik DN 300, ukupne dužine od približno 960 m. Trasa ovog kolektora protezaće se duž Nikšićkog puta i sakupljaće otpadne vode sa većih područja naselja Gornja Gorica.

Druga pod-faza odnosi se na proširenje sekundarne mreže u jugoistočnom i istočnom dijelu grada. Planirana proširenja trebalo bi da prate urbanistički razvoj u područjima Podgorica, odnosno duž lijeve strane magistralnog puta Podgorica - Bar.

Procijenjena vrijednost druge i treće faze je oko 30 miliona eura.

Izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice

Cilj Projekta izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice je širenje kanalizacione mreže i njena potpuna valorizacija priključenjem krajnjih korisnika, kako bi se isključio iz upotrebe što veći broj septičkih jama, što za posljedicu treba da ima sprečavanje zagađenja podzemnih voda.

Realizovanim radovima u 2014. i 2015. godini, pokriven je veći dio saobraćajnica u naseljima gdje su već izgrađeni primarni kolektori i to: Zagorič, Masline, Murtovina, Stara Zlatica, Vrela Ribnička, Konik, Drač i dr.

Sa aktivnostima na izgradnji sekundarne kanalizacione mreže nastavilo se i u 2016. godini. Ugovorena vrijednost radova u izvještajnom periodu iznosila je 218.014,63 €, a realizovano 172.014,39 €. Sredstva za finansiranje su obezbijeđena iz Budžeta Glavnog grada i „ViK“ d.o.o. Podgorica.

3.4 Atmosferska kanalizacija

Društvo je zaduženo za održavanje ulične mreže i kolektora atmosferske kanalizacije. Prema procjenama, dužina atmosferske kanalizacije je oko 150 km.

Do sada je snimljeno i katastarski odradjeno 132.668 m mreže atmosferske kanalizacije, 6.088 slivnika i 655 šahtova atmosferske kanalizacije, od čega je u izvještajnom periodu katastarski obrađeno 1.470 m, 89 slivnika i 13 šahtova atmosferske kanalizacije.

Održavanje atmosferske kanalizacije

DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica specijalizovanim vozilima vrši održavanje sistema atmosferske kanalizacije. Ovo Društvo dobilo je na održavanje, tokom 2003. godine sistem atmosferske kanalizacije, i u skladu sa tim vrši se redovno ispiranje i otčepljavanje atmosferskih kolektora, kao i njihova registracija kroz katastar instalacija.

Tabela br.10: Aktivnosti na tekućem održavanju atmosferske mreže u 2016. god.

R.b.	Opis pozicije	Jed.mj	Ostvareno
1.	Ispiranje, otčepljavanje i pročišćavanje postojeće atmosferske kanalizacije pomoću visokopritisne autocistijerne	m	12.954
2.	Ručno čišćenje slivničkih šahtova na kanalizacionoj primarnoj i sekundarnoj mreži sa odvozom materijala na deponiju	kom.	1.667
3.	Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže	kom.	6
4.	Geodetsko snimanje identifikovane trase primarne i sekundarne atmosferske kanalizacione mreže i objekata na njoj	m	1.140
5.	Pročišćavanje i crpljenje akumulirane kišnice sa saobraćajnice i iz postojeće atmosferske kanalizacije pomoću fekalne autocistijerne	ture	129

4. DOPUNSKA DJELATNOST DRUŠTVA

U izvještajnom period, Društvo je u saradnji sa Agencijom za izgradnju i razvoj Podgorice, za potrebe realizacije više značajnih projekata vezano za vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu, uradilo sledeću projektnu dokumentaciju:

1. Glavni projekat vodosnadbijevanja sela: Spinja, Skorać, Prenkaj i Vatnikaj – Podgorica;
2. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Goce Delčeva" u zahvatu DUP-a "Ibričevina" i DUP-a "Masline" u Podgorici;
3. Idejni projekat vodosnadbijevanja naselja Smokovac – Podgorica;
4. Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO4247 fekalnog kolektora u Dalmatinskoj ulici u zahvatu DUP-a "Momišići B" u Podgorici;
5. Glavni projekat distributivne mreže za selo Doljan u Piperima – Podgorica;
6. Glavni projekat vodosnadbijevanja zaseoka Krš – Opština Žabljak.
7. Glavni projekat fekalne kanalizacije u ul.19.Decembra, MZ „Nova Varoš“– Podgorica;
8. Glavni projekat vodosnadbijevanja sela Kornet i Popratnica-Podgorica;
9. Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO4233 fekalnog kolektora u Dalmatinskoj ulici u Podgorici;
10. Glavni projekat rekonstrukcije vodovodne mreže u GO Tuzi – prva faza;
11. Glavni projekat vodosnadbijevanja sela Prijedor u Sutorini – Herceg Novi;
12. Glavni projekat vodovoda za naselje Karabuško polje u GO Tuzi;
13. Glavni projekat vodovoda za naselja Donja Vrbica i Donja Peuta, Kući-Podgorica;
14. Glavni projekat fekalne kanalizacije i rekonstrukcije vodovodne mreže za ul.Aleksandra Lesa Ivanovića u zahvatu DUP-a „Zagorič 3 i 4 zona B“-Podgorica;
15. Glavni projekat vodosnadbijevanja za dio naselja Beri – treća faza, Podgorica;
16. Glavni projekat sekundarne vodovodne mreže za naselja Mahala, Goričani i Mojanovići u GO Golubovci;
17. Glavni projekat fekalne kanalizacije DN 250mm i vodovoda DN 63mm za ul. Luke Boljevića u zahvatu DUP-a „Pobrežje“ u Podgorici;
18. Glavni projekat atmosferske kanalizacije za dio sporedne ulice koja se priključuje na ul. Bracana Bracanovića u Podgorici;
19. Glavni projekat atmosferske kanalizacije za dio Dalmatinske ulice od ul. Boška Buhe do ul. Vlada Četkovića u zahvatu DUP-a „Momišići B“ u Podgorici;
20. Tehničko rješenje dijela fekalne kanalizacije iza Gimnazije „Slobodan Škerović“ u Podgorici;
21. Glavni projekat snabdijevanja naselja Rijeke Crnojevića tehničkom vodom;
22. Projekat priključenja na atmosfersku kanalizaciju restorena "Stara kuća" u naselju Zagorič – Podgorica;

23. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Vuka Mandušića II" u Podgorici;
24. Glavni projekat vodovoda za dio ulice "V Proleterske brigade" – naselje na desnoj obali Ribnice;
25. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Kadinjača" u zahvatu DUP-a "Konik – Vrela Ribnička" u Podgorici;
26. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Vardarsku" u zahvatu DUP-a "Konik – Vrela Ribnička" u Podgorici;
27. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "III sandžačke brigade" u zahvatu DUP-a "Konik – Vrela Ribnička" u Podgorici;
28. Glavni projekat fekalne kanalizacije za dio ulice "Husinjskih rudara" u zahvatu DUP-a "Konik – Vrela Ribnička" u Podgorici;
29. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Petra Kočića" u zahvatu DUP-a "Konik – Sanacioni plan" u Podgorici;
30. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "X hercegovačke brigade" i dio Igmanske ulice u zahvatu DUP-a "Murtovina" u Podgorici;
31. Glavni projekat priključenja kraka Mosorske ulice na fekalnu kanalizaciju u RO 6861 DUP-a "Konik – Vrela Ribnička" u Podgorici;
32. Glavni projekat hlorinatorske stanice za selo Boan – Opština Šavnik;
33. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "IV Crnogorske brigade" i dio ulice "Aleksandra Puškina" i "Georgija Dimitrova" u zahvatu DUP-a "Konik – Sanacioni plan" u Podgorici – izmjene i dopune;
34. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Vladike Petra I Petrovića" u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4, zona B" u Podgorici;
35. Glavni projekat priključenja bočnog kraka ulice "Nikola Tesla" na fekalnu kanalizaciju u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4, zona B" u Podgorici;
36. Tehničko rješenje odvodjenja atmosferskih voda u Moskovskoj ulici sa parking na KP 1204 i KP 1219, KO Podgorica 1;
37. Glavni projekat izmještanja dijela transportnog cjevovoda između PK"Velja Gora" i PK"Lašor" – Opština Cetinje;
38. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ulicu "Vladike Vasilja Petrovića" u zahvatu DUP-a "Zlatica B" – Podgorica;

U toku je izrada sledeće projektne dokumentacije:

1. Projekat cjevovoda Mareza - Novi rezervoar.
2. Projekat pumpne stanice za drugu visinsku zonu u naselju Omerbožovići u Podgorici;
3. Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Stanjevića rupa i Gradina u Piperima – Podgorica;
4. Glavni projekat vodosnabdijevanja sela u Bratonožićima;
5. Glavni projekat fekalne kanalizacije za Kučku ulicu i dio ulice Vlada Martinovića u zahvatu DUP-a "Drač" – Podgorica.

U sledećoj tabeli prikazane su ostale dopunske djelatnosti ovog Društva.

Tabela br.11: Aktivnosti na pružanju ostalih dopunskih usluga

R.b.	Opis	Broj izvršenih predmeta	Vrijednost €
1.	Vodovodni priključci	1.209	319.651,97
2.	Tehnički uslovi priklj. na vodovod i kanalizaciju	603	-
3.	Tehnički uslovi priključenja na fekalnu kanalizaciju	122	21.877,47
4.	Saglasnost na projektnu dokumentaciju	213	-
5.	Upis nelegalnih potrošača – fizička lica	260	55.114,69
6.	Katastar instalacija	3	168,97
7.	Ostale usluge (bespravno utrošena voda)	19	4.802,93
	Ukupno	2.429	401.616,03

Ekipa za detekciju kvarova je u periodu od 1.01. - 31.12.2016. godine, locirala 112 kvarova, od toga za fizička lica 62 kvara i za pravna lica 50.

U izvještajnom periodu, izvršena je zamjena 1.333 vodomjera (369 vodomjera sektor pravnih lica i 964 vodomjera sektor fizičkih lica), kao i zamjena: 1.824 komada ventila, 1.788 komada holendera i 2.669 komada gumica. Ugrađeno je 2.330 magnetnih ventila (potrošačima iz kategorije domaćinstva – kolektivno stanovanje). Takođe je ugrađeno 212 internih vodomjera u stambenom sektoru, 70 baylan vodomjera (21 sektor pravnih lica i 49 sektor fizičkih lica).

5. PROBLEMATIKA SEOSKIH VODOVODA

„Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica je prethodnih godina izvodilo značajne aktivnosti na izgradnji hidrotehničke infrastrukture na seoskom i ruralnom području Glavnog grada Podgorice.

Kroz niz sitnih projekata u potpunosti su stavljeni u funkciju svi postojeći seoski vodovodi na području Glavnog grada, koji su ranije bili kontrolisani od strane režijskih odbora, izgrađeni su novi seoski vodovodi uz kvalitetnu saradnju sa Ministarstvom poljoprivrede i lokalnih zajednica.

Izgrađeni su vodovodi u Kučima, Mosoru, Kakarickoj gori, Donjoj Vrbici, Omerbožovićima, selu Traboin, vodovod u Hotima i u selu Beri.

Na upravljanje su preuzeti: Lješanski vodovod, vodovod u Piperima, na Bioču, Komanski vodovod, vodovodi na Vranjini, Fundini i Karabuškom polju.

Samim preuzimanjem navedenih vodovoda, preuzeta je i obaveza otplate 50% njihovog duga za utrošenu električnu energiju, što je sve uticalo na rast ukupnih troškova električne energije Društva. Potpisan je protokol sa Elektroprivredom Crne Gore o izmirenju dugovanja, u visini **229.592,41€**, na 60 mjesečnih rata. I u narednom periodu, kako troškovi električne energije tako i troškovi održavanja ovih vodovoda će dodatno opteretiti Društvo, imajući u vidu da cijena vode za seoske vodovode ne pokriva cijenu koštanja iste.

Aktivnosti Društva vezano za ove vodovodne sisteme su se odnosile i na registraciju potošača u bazi podataka Društva i ugradnju instrumenata za mjerenje potrošnje vode.

U 2016. godini u seoske vodovode, uključujući i Kakaricku goru i brdski dio Malesije, investirano je oko **650.000,00 €**, i to kako slijedi:

- Završena je realizacija projekta izgradnje vodovoda u naselju Donja Vrbica, započeta 2015. godine, u vrijednosti 263.231,12 €. Vrijednost realizovanih radova u 2016. godina iznosi 185.033,20 €, koji su finansirani iz redovnog poslovanja Društva (93.462,28 €) i Budžeta Glavnog grada (91.570,86 €).
- U toku 2016. godine izvođeni su radovi na Kakrickoj gori (istočni dio) koji su obuhvatali bušenje bunara, izgradnju rezervoara $V=100 \text{ m}^3$ i izgradnju potisnog i distributivnog cjevovoda. Ukupna vrijednost radova je 179.227,27 €, a finansirani su iz sredstava Društva u iznosu 42.513,58 € i Budžeta Glavnog grada 136.713,69 €.

- Završeni su radovi na opremanju bunara B3 u Bioču, kojim će se poboljšati vodosnabdijevanje Kuča, kao i nabavka i ugradnja pumpne stanice u selu Sjenica. Ukupna vrijednost radova iznosila je 29.976,48 €, a finansirani su iz sredstava Društva.
- U Piperima su u toku 2016. godine izvođeni radovi na izgradnji i opremanju vodovoda u selima Donje i Gornje Mrke, Baći, Potpeći, Kaznovica, Lazarevići, Donji Markovići, Lopate, Radevići, Rijeka piperska, Rogami u ukupnoj vrijednosti 64.280,86 €, a finansirani su iz sopstvenih sredstava Društva.
- U toku 2015. godine Društvo je otpočelo sa aktivnostima na rekonstrukciji vodovoda Komani, koja je obuhvatala tri cjeline i to: Piske, Čafa i rekonstrukciju gornjeg dijela postojećeg komanskog vodovoda. U zaseoku Piske izgrađeno je oko 2 km vodovodne mreže, koja će omogućiti priključenje za oko 25 domaćinstava. U Čafi je izgrađeno oko 2 km vodovodne mreže za oko 30 domaćinstava, kao i pumpna stanica. Rekonstrukcijom gornjeg dijela postojećeg komanskog vodovoda obuhvaćena je zamjena potisnog cjevovoda na dionici Viline grede- Laške Rele- Milati u dužini od oko 2,2 km sa pripadajućim objektima na cjevovodu. Ukupna vrijednost izvedenih radova u 2016. godini je iznosila je 67.750,72 €. Takođe, na ovom području permanentno se vrše aktivnosti na ugradnji vodomjera i sanaciji sekundarne vodovodne mreže.
- U toku 2016. godine završene su značajne aktivnosti na širenju vodovodne mreže u brdskom dijelu Tuzi. U selima Traboin i Nabom (MZ Hoti), radovi su se odnosili na izgradnju potisnog i distributivnog cjevovoda, pumpne stanice čime je omogućeno priključenje na sistem vodosnabdijevanja za oko 30 domaćinstava. Vrijednost izvedenih radova iznosila je 76.436,55 €.
- U Lijevoj rijeci su završene aktivnosti na izgradnji rezervoara i rekonstrukciji postojeće mreže u vrijednosti od 23.910,14 €.
- U selu Rašovića točak je završena sanacija kaptaze i zamjenjena su dva pumpna agregata u vrijednosti 15.045,17 €.

Aktivnosti koje je Društvo je planiralo za 2017. godinu su:

- Izgradnja vodovodnog sistema u Bratonožićima – I faza, u vrijednosti 200.000,00 €;
- Izgradnja i opremanje pumpnih stanica u brdskom dijelu Malesije, u vrijednosti 50.000,00 €
- Tekuće aktivnosti na poboljšanju vodovodne infrastrukture na seoskom području.

Nakon preuzimanja seoskih vodovoda, Društvo se i dalje susreće sa problemima koje smo navodili u prethodnim izvještajima, a koji su vezani za dio vodovodnih sistema koji su urađeni u ranijem periodu i kod kojih je u velikoj mjeri prisutna dotrajalost opreme.

Svjesni primarne potrebe stanovništva sa ovog područja, smatramo da vodovodi prvenstveno moraju biti dovedeni u tehnički ispravno stanje. Stoga, pomenute aktivnosti Društva su usmjerene na revitalizaciji postojeće infrastrukture na seoskom području.

Problemi koji su ustanovljeni i koje je neophodno riješiti su sledeći:

- postoji validna dokumentacija samo za pojedine sisteme;
- moraju se uraditi kompletni katastri vodovodnih instalacija i elektro instalacija;
- obzirom na godine izgradnje predmetnih cjevovoda pretpostaka je da je većina izgrađena od azbest cementnih cijevi, koje su ugrađene prije 30 i više godina, zbog čega će se pojedine dionice ili čak i cijeli cjevovodi morati zamijeniti novim;
- na osnovu izvršenog snimanja postojećih crpnih stanica i kaptaža potrebno je donijeti zaključke o rekonstrukciji vodnih objekata, zamjeni pumpnih agregata, motora, elektronike i automatike;
- atesti o radnim i zaštitnim uzemljenjima, ugrađenim materijalima i sl.;
- dokumentacija o tehničkom prijemu objekata i upotrebne dozvole,
- dokumentacija o ugrađenoj elektronici, automatici, motorima i crpnim agregatima.

Društvo će i u narednom periodu nastaviti se sa intezivnim aktivnostima na poboljšanju tehničkih parametara svih seoskih vodovoda na području Glavnog grada.

Ovo će podrazumijevati rekonstrukciju postojećih kapaciteta i optimizaciju kompletnih vodovodnih sistema, sa posebnom pažnjom na sanitarni aspekt tj. kvalitet vode. Sa druge strane, biće servisirane potrebe na eventualnom proširenju pojedinih djelova sistema. Takođe je potrebno uputiti zahtjev Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja za pomoć u realizaciji navedenih aktivnosti.

6. PREGLED INVESTICIONIH AKTIVNOSTI

U toku 2016. godine Društvo je uspjelo da realizuje značajne investicije, od kojih je dio radova samostalno izvodilo. Realizovane investicije su najvećim dijelom finansirane iz sredstava Društva (obezbijedena iz redovnog poslovanja i kredita) i Budžeta Glavnog grada. Od realizovanih investicija izdvajamo sledeće:

- Završena je realizacija projekta rekonstrukcije CS „Mareza 1“. U toku 2016. godine realizovano je 609.363,94 €, a ukupna vrijednost projekta iznosila je 1.050.419,23 €. Radovi su finansirani iz kreditnih sredstava IRF-a i redovnog poslovanja Društva.
- U toku 2016. godine preduzete su značajne aktivnosti na teritoriji opštine u okviru Glavnog grada -Tuzi. Radovi su se odnosili na:
 - 1) Nastavak rekonstrukcije vodovodne mreže. Vrijednost realizovanih radova u izvještajnom periodu iznosila je 146.554,06 €, a finansirani su iz Budžeta Glavnog grada ;
 - 2) Izgradnju vodovoda za naselje Karabuško polje – I faza, koji su se prvenstveno odnosili na rekonstrukciju mreže i normalizaciju vodosnabdijevanja u ljetnjim mjesecima. Vrijednost radova iznosila je 298.576,21 €, a finansirani su iz Budžeta Glavnog grada;
 - 3) Realizaciju projekta vodosnabdijevanja sela Traboin i Nabom (MZ Hoti), koja je obuhvatila izgradnju potisnog i distributivnog cjevovoda i pumpne stanice. Vrijednost izvedenih radova iznosila je 76.436,55 €, a finansirani su iz Budžeta Glavnog grada i sredstava Društva.
- Na području opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci u toku 2016. godine sprovedene su aktivnosti na izgradnji sekundarne vodovodne mreže u ulicama ili djelovima ulica koje nijesu obuhvaćene primarnim cjevovodima. Vrijednost realizovanih radova iznosila je 254.838,70 €, a finansirani su iz Budžeta Glavnog grada (236.460,08 €) i sredstava Društva (18.378,62 €).
- U toku 2016. godine nastavilo se sa izgradnjom sekundarne kanalizacione mreže na području Glavnog grada u djelovima gdje postoje primarni kolektori. Ukupna vrijednost izvedenih radova u 2016. godini iznosila je 172.014,39 €, a finansirani su iz Budžeta Glavnog grada (149.969,76 €) i sopstvenih sredstava Društva (22.044,63 €).
- Ostale investicije i projektna dokumentacija prikazane su u tabelarnom pregledu.

Investicione aktivnosti realizovane u 2016. godini

Tabela br.12

R.br.	Naziv	Izvođač radova	Broj ugovora	Vrijednost investicije	Realizovano u ranijem periodu	Realizovano u 2016. godini	Ostaje za realizaciju	Finansijer
I	Mareza							
1	Izvođenje radova na izgradnji građevinskog objekta CS Mareza 1, ugradnji hidromašinske opreme, demontaži postojeće opreme u CS ostrojenju TS 10/0,4 Kv 2x630 kVA i montaži nove opreme	Konzorcijum CMC Controlmatic Commerce doo Herceg Novi, Deling doo Tuzla i Electra doo Sarajevo	20861 od 28.10.2015.	948.887,88	404.028,20	544.859,17	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica (kreditna sredstva IRF)
2	Izvođenje radova na rekonstrukciji CS "Mareza 1"	"ViK" d.o.o. Podgorica	17093 od 27.07.2016.	64.504,77		64.504,77	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno I			1.013.392,65	404.028,20	609.363,94		
II	Radovi na izgradnji i unapređenju vodosnabdijevanja na teritoriji Glavnog grada							
1	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN110mm i PEVG DN63mm sa formiranjem čvora u naselju Park šume	"ViK" d.o.o. Podgorica	18105 od 08.08.2016.	5.998,51		5.998,51	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje radova na rekonstr. postojećeg vodovod. šahta za priključenje sports. i ugostit. objekta kao i priključenje bunara 2 na sistem za zalivanje fudbal.terena FK"Kom" na Zlatici	"ViK" d.o.o. Podgorica	21747 od 06.10.2016.	1.449,26		1.449,26	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

3	Izvođenje instalaterskih radova na formiranju interne vodovodne mreže zastadion FK "Kom"u ul.Orjenskoj - naselje Zlatica	"ViK" d.o.o. Podgorica	27857 od 28.12.2016.	2.839,40		2.839,40	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Izvođenje građevinskih radova na vodosnabdijevanju naselja Mosor - Doljani	Indel Inženjering Podgorica	22415 od 18.10.2016.	19.412,31		19.412,31	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji dijela uličnog cjevovoda PEVG DN 63mm u naselju Lekići	"ViK" d.o.o. Podgorica	18016 od 04.08.2016.	1.038,47		1.038,47	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG DN110mm i DN90mm u naselju Vranići	"ViK" d.o.o. Podgorica	3035 od 16.02.2016.	2.306,10		2.306,10	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Izvođenje instalaterskih radova na formiranju čvorova na gradskoj vodovodnoj mreži u naselju Vranići	"ViK" d.o.o. Podgorica	27592 od 26.12.2016.	7.111,32		7.111,32	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
8	Nabavka i transport vodovodnih cijevi PEVG DN 110mm za potrebe MZ Velje brdo, koja teritorijalno pripada Glavnom gradu, a sistem snabdijevanja vodom pripada Opštini Danilovgrad	"ViK" d.o.o. Podgorica	9720 od 24.04.2016.	11.865,00		11.865,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
9	Izvođenje instalaterskih radova na izradi seoske vodovodne mreže - naselje Vranjina	"ViK" d.o.o. Podgorica	26057 od 06.12.2016.	1.328,08		1.328,08	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Izvođenje instalaterskih radova na povezivanju pumpe za vodu sa gradskom vodov. mrežom u CS Zagorič - puštanje u rad bunara B5	"ViK" d.o.o. Podgorica	26056 od 06.12.2016.	2.191,58		2.191,58	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

11	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG DN90mm, 40mm i 32mm i prespajanje potrošača na nove cjevovode u ul. Dalmatinskoj	"ViK" d.o.o. Podgorica	6562 od 17.03.2016.	5.094,22		5.094,22	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
12	Izvođenje radova na izgradnji gradske vodovodne mreže u ul. Dalmatinskoj	"ViK" d.o.o. Podgorica	27636 od 27.12.2016.	3.298,30		3.298,30	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Izvođenje radova na zamjeni postojećeg cjevovoda PC fi 2 cola, novim PEVG DN 63mm sa prespajanjem potrošača u ul. Jovana Četkovića	"ViK" d.o.o. Podgorica	18103 od 08.08.2016.	1.636,92		1.636,92	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Izvođenje radova na otvaranju čvora na PEVG DN 160mm u Bulevaru Stanka Radonjića	"ViK" d.o.o. Podgorica	18614 od 16.08.2016.	3.170,62		3.170,62	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
15	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN 63mm i PEVG DN 32mm sa prespajanjem potrošača u naselju Dahna	"ViK" d.o.o. Podgorica	18615 od 16.08.2016.	1.445,49		1.445,49	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
16	Izvođenje radova na zamjeni postojećeg cjevovoda novim, PEVG DN 63mm, sa prespajanjem potrošača u ul. Mila Peruničića	"ViK" d.o.o. Podgorica	18617 od 16.08.2016.	1.449,60		1.449,60	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
17	Izvođenje radova na otvaranju dva čvora na salonitnom cjevovodu fi 300mm u ul. Kralja Nikole	"ViK" d.o.o. Podgorica	18618 od 16.08.2016.	7.206,30		7.206,30	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
18	Izvođenje instalaterskih radova na ugradnji vodomjera za grupu potrošača u ul. Radosava Burića - objekat "OGP-a"	"ViK" d.o.o. Podgorica	26055 od 06.12.2016.	5.766,73		5.766,73	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

19	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN 75mm i DN 63mm sa prespajanjem potrošača na novoizgrađenom cjevovoda u ul.8. marta	"ViK" d.o.o. Podgorica	20456 od 15.09.2016.	20.411,63		20.411,63	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
20	Izvođenje radova za priključenje na fekalnu kanalizaciju Hrama Hristovog vaskrsenja u Bulevaru Džordža Vašingtona	"ViK" d.o.o. Podgorica	18752 od 17.08.2016.	1.716,31		1.716,31	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
21	Izvođenje instalaterskih radova na prespajanju potrošača sa postojećeg cjevovoda fi 2 cola na novoizgrađeni cjevovod PEVG DN 63mm u ul.Džan i ul.Mirka Vešovića	"ViK" d.o.o. Podgorica	20560 od 19.09.2016.	1.623,88		1.623,88	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
22	Izvođenje instalater.radova na zamjeni postojećeg cjevovoda novim sa prespajanjem sedam potrošača u ul Spasoja Raspopovića	"ViK" d.o.o. Podgorica	26053 od 06.12.2016	299,88		299,88	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
23	Izvođenje radova na zamjeni postojećeg voda PC fi 3" za upotrijebljenu vod. novim vodom PEVG DN 110mm i PEVG DN 90mm- uređaj za prečišćavanje otpadnih voda u ul.Marka Radovića	"ViK" d.o.o. Podgorica	27588 od 26.12.2016.	2.483,19		2.483,19	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
24	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG DN 90mm, DN 75mm i DN 25 mm u Fruškogorskoj ulici	"ViK" d.o.o. Podgorica	23850 od 08.11.2016.	5.756,61		5.756,61	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
25	Izvođenje radova na formiranju čvorova na PEVG DN 160mm i prespajanju potrošača sa postojećeg cjevovoda PC fi 6/4" u naselju Tološi	"ViK" d.o.o. Podgorica	27589 od 26.12.2016.	4.305,93		4.305,93	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

26	Izvođenje instalaterskih radova na otvaranju čvora i prespsjanju na novoizgrađeni cjevovod PEVG DN75mm u naselju Mareza	"ViK" d.o.o. Podgorica	3036 od 16.02.2016.	440,94		440,94	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
Ukupno II				121.646,58		121.646,58		
III	Vodosnabdijevanje u opštini u okviru Glavnog grada - Golubovci							
1	Izvođenje radova na izgradnji sekundarne vodovodne mreže za naselja Mahala, Mojanovići i Goričani	"ViK" d.o.o. Podgorica	11127 od 17.05.2016.	250.000,00		236.460,08	0,00	Budžet Glavnog grada
2	Izvođenje cjevovoda PEVG DN110mm, DN90mm, DN75mm u naselju Balijače	"ViK" d.o.o. Podgorica	3033 od 16.02.2016.	15.497,69		15.497,69	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izvođenje radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 110mm - od zadnjeg čvora u Vukovcima prema Ponarima	"ViK" d.o.o. Podgorica	25040 od 24.11.2016.	2.880,93		2.880,93	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
Ukupno III				268.378,62		254.838,70	0,00	
IV	Vodosnabdijevanje u optini u okviru Glavnog grada - Tuzi							
1	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda u MZ Hoti	Konzorcijum AG Infoplan doo Nikšić	25689 od 16.12.2015.	76.436,55		76.436,55	0,00	Budžet Glavnog grada "ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda za naselje Karabuško polje - I faza	"ViK" d.o.o. Podgorica	11128 od 12.05.2016.	300.000,00		298.576,21	0,00	Budžet Glavnog grada

3	Rekonstrukcija vodovodne mreže u Tuzima	"ViK" d.o.o. Podgorica	2223 od 08.02.2016.	150.000,00		146.554,06	0,00	Budžet Glavnog grada
4	Izvođenje instalaterskih radova na formiranju čvora na cjevovodu PEVG DN90mm u naselju Kuće Rakića	"ViK" d.o.o. Podgorica	3037 od 16.02.2016.	272,16		272,16	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji vodovodne mreže u naselju Vranj i Vladna	"ViK" d.o.o. Podgorica	18018 od 04.08.2016.	6.913,48		6.913,48	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Nabavka pumpi i izvođenje radova na izgradnji objekata prepumpnih stanica na lokaciji Omerbožovići i Kakaricka gora	Controlmatic Commerce doo Herceg Novi	18827 od 18.08.2016.	28.633,26		28.633,26	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN 90mm PEVG DN 75mm i PEVG DN 63mm sa prespajanjem potrošača na novu mrežu u naselju Novo Selo u Tuzima	"ViK" d.o.o. Podgorica	18616 od 16.08.2016.	3.757,06		3.757,06	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno IV			566.012,51		561.142,78	0,00	
V	Izgradnja vodovodnog sistema na Kakarickoj gori							
1	Izvođenje radova na izgradnji rezervoara na Kakarickoj gori	Konzorcijum Vukotić-trade doo Podgorica	39 od 11.01.2016.	36.714,42		36.714,42	0,00	Budžet Glavnog grada i "ViK" d.o.o. Podgorica

2	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda za Kakricku goru (istočni dio)	AG Infoplan doo Nikšić	16433 od 22.07.2016.	35.189,73		35.189,73	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN63mm sa formiranjem zatvarača rezervoara na Kakarickoj gori	"ViK" d.o.o. Podgorica	18104 od 08.08.2016.	7.323,85		7.323,85	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Izvođenje radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 160mm, PEVG DN 125mm, PEVG DN 110mm, PEVG DN 75mm, PEVG DN 63mm i PEVG DN 25mm u naselju Kakaricka gora	"ViK" d.o.o. Podgorica	25374 od 28.11.2016.	99.999,27		99.999,27	0,00	Budžet Glavnog grada
	Ukupno V			179.227,27		179.227,27	0,00	
VI	Seoski vodovodi							
1	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda u naselju Donja Vrbica	Konzorcijum Artek doo Podgorica i Ing invest doo Danilovgrad	16564 od 02.09.2015.	171.660,26	78.197,92	93.462,28	0,06	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 125mm, PEVG DN 110mm, PEVG DN 75mm, PEVG DN 63mm i PEVG DN 32mm u naselju Donja Vrbica	"ViK" d.o.o. Podgorica	129 od 10.01.2017.	91.570,86		91.570,86	0,00	Budžet Glavnog grada
3	Izvođenje instalaterskih radova na izradi vodovodne mreže u naselju Piperi - zaseok Baći, Podpeći i Kaznovica	"ViK" d.o.o. Podgorica	6563 od 17.03.2016.	6.987,66		6.987,66	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

4	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN160mm, DN75mm, DN50mm i DN25mm u naselju Donje Mrke, Bioči	"ViK" d.o.o. Podgorica	3034 od 16.02.2016.	19.226,27		19.226,27	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje instalaterskih radova na rekonstrukciji rezervoara u Piperima	"ViK" d.o.o. Podgorica	18017 od 04.08.2016.	5.074,87		5.074,87	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG DN 90mm, DN 75mm i DN 63 mm u Piperima (Lazarevići, Donji Markovići i Lopate)	"ViK" d.o.o. Podgorica	20561 od 19.09.2016.	14.859,42		14.859,42	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Izvođenje radova na izgradnji seoske vodovodne mreže i opremanju zatvaračnice rezervoara u selu Gornje Mrke	"ViK" d.o.o. Podgorica	27403 od 23.12.2016.	1.884,51		1.884,51	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
8	Izvođenje radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 90mm u selima Radevići, Rogami i Piperi	"ViK" d.o.o. Podgorica	27404 od 23.12.2016.	8.862,50		8.862,50	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
9	Izvođenje radova na izgradnji sakupljača mulja na distributivnom cjevovodu PEVG DN 90mm u novoj CS u selu Rijeka Piperska	"ViK" d.o.o. Podgorica	27858 od 28.12.2016.	351,05		351,05	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Izvođenje radova na izgradnji i puštanju u pogon prepumpne stanice sa dvije vertikalne pumpe za naselja Sjenica-Kuči i Gornje Mrke	"ViK" d.o.o. Podgorica	27856 od 28.12.2016.	7.034,58		7.034,58	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
11	Izvođenje radova na opremanju bunara u Bioču	Konzorcijum Indel Inženjering doo Podgorica	21029 od 29.10.2015.	22.774,59	10.888,50	11.573,38	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

12	Izvođenje radova na izgradnji vodovoda za naselje Piske-Komani	Konzorcijum AG Infoplan doo Nikšić	26525 od 24.12.2015.	17.719,10		16.582,06	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica I lokalna zajednica
13	Izvođenje radova na izradi vodovodne mreže sa ugradnjom hidrostanice sa dvije vertikalne pumpe u naselju Komani (Čafa, Crvena Paprat, Vilina Greda, Laške Rale, Milati, Piske)	"ViK" d.o.o. Podgorica	8899 od 14.04.2016.	36.364,00		36.364,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji vodovodne mreže sa rekonstrukcijom rezervoara u Komanima	"ViK" d.o.o. Podgorica	17947 od 04.08.2016.	8.805,94		8.805,94	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
15	Izvođenje radova na izmještanju vodomjera iz privatnih posjeda u vodovodnim šahtovima koji se nalaze na javnim površinama u naselju Čafa - Komani	"ViK" d.o.o. Podgorica	27637 od 27.12.2016.	5.998,72		5.998,72	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
16	Izvođenje radova na rekonstrukciji seoskog vodovoda Lopate, MZ Lijeva Rijeka	"ViK" d.o.o. Podgorica	13828 od 23.06.2016.	1.351,92		1.351,92	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
17	Izvođenje radova na izgradnji rezervoara u Lijevu rijeku sa pristupnim putem	PNP Perošević Bijelo Polje	21206 od 29.09.2016.	20.962,84		20.962,84	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
18	Izvođenje instalaterskih radova na zamjeni postojeće i izradi nove seoske vodovodne mreže i opremanju zatvaračnice rezervoara u naselju Lijeva rijeka	"ViK" d.o.o. Podgorica	27590 od 26.12.2016.	1.595,38		1.595,38	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

19	Nabavka pumpnih agregata za seoske vodovode (Sjenica, Gornje Mrke i dr.)	CMC Controlmatic Commerce doo Herceg Novi	12386 od 03.06.2016.	17.888,00		17.888,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
20	Izvođenje instalaterskih radova na ugradnji pumpe za vodu u prepumpnoj stanici Sjenica - naselje Kući	"ViK" d.o.o. Podgorica	26054 od 06.12.2016.	167,31		167,31	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
21	Izvođenje radova na rekonstrukciji kaptaze Rašovića točak	Indel Inženjering Podgorica	21565 od 04.10.2016.	13.736,17		13.521,97	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
22	Nabavka pumpi za vodovod Rašovića točak	Indel Inženjering Podgorica	26390 od 12.12.2016.	1.309,00		1.309,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno VI			476.184,95	89.086,42	385.434,52	0,00	
VII	Izgradnja fekalne i atmosferske kanalizacije na području Glavnog grada							
1	Izgradnja fekalne kanalizacije u ul.Luke Boljevića, Peka Pavlovića, Jovana Četkovića, Mila Peruničića, Sloge, Spasoja Raspopovića	"ViK" d.o.o. Podgorica	7010 od 23.03.2016.	195.970,00		149.969,76	46.000,24	"ViK"d.o.o. Budžet Glavnog grada
2	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda fekalne kanalizacije u ul.Mosorskoj u Doljanima	"ViK" d.o.o. Podgorica	9723 od 26.04.2016.	15.690,00		15.690,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda fekalne kanalizacije, bočni krak u Zagrebačkoj ulici	"ViK" d.o.o. Podgorica	6150 od 16.03.2017.	6.354,63		6.354,63	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

4	Izvođenje radova na izgradnji atmosferske kanalizacije duž Dalmatinske ulice	"ViK" d.o.o. Podgorica	848 od 21.01.2016.	49.979,13		49.979,13	0,00	Budžet Glavnog grada
	Ukupno VII			267.993,76		221.993,52	46.000,24	
VIII	Nabavka vozila za obavljanje redovne djelatnosti							
1	Nabavka vozila za obavljanje redovne djelatnosti	Rokšped Auto Centar doo Podgorica, Buster-Co doo i KOV-CAR Danilovgrad	2485 od 10.02.2016.	86.632,90		86.632,90	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno VIII			86.632,90		86.632,90	0,00	
IX	Održavanje i nabavka djelova za informacioni integralni sistem							
1	Godišnje održavanje integralnog informacionog sistema u pet osnovnih komponenti sistema: dominus, utilitas, sapiens, libris, officius i portal	ASW Inženjering doo Beograd	21813/1 od 06.11.2015.	60.000,00	10.000,00	50.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Nabavka, održavanje i nadogradnja SCADA sistema	Elkon doo Podgorica	25943 od 18.12.2015.	79.854,95	5.602,91	56.029,10	18.222,94	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Nabavka microsoft licenci	IT-DESK doo Podgorica	24410 od 16.11.2016.	14.440,98		14.440,98	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno IX			154.295,93	15.602,91	120.470,08	18.222,94	
	UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII+IX)			3.133.765,17	508.717,53	2.540.750,29	64.223,18	

Napomena: Za radove koji se odnose na izgradnju vodovoda u MZ Hoti i izgradnju rezervoara na Kakarickoj gori, a finansirani su iz sredstava Budžeta Glavnog grada, obaveza za porez na dodatu vrijednost finansirana je iz sredstava DOO „ViK“ Podgorica.

Tabela br.13: Pregled projektne dokumentacije za 2016. godinu

R.br.	Naziv	Investiciona vrijednost objekta	Vrijednost izrade projektne dokument.	Ukupno realizovano	Ostaje za realizaciju	Finansijer
1	Projekat cjevovod Mareza-Novi rezervoar	Realizacija u toku				Glavni grad DOO"ViK"
2	Projekat pumpne stanice za drugu visinsku zonu u naselju Omerbožovići u Podgorici	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Glavni prijekat vodosnabdijevanja naselja Stanjevića rupa i Gradina u Piperima - opština Podgorica	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Kučku ul. I dio ul. Vlada Martinovića u zahvatu DUP-a "Drač" u Podgorici	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Glavni projekat vodosnabdijevanja sela u Bratonozićima	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Glavni projekat distributivne mreže za selo Doljan u Piperima	42.928,82	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Idejni projekat vodosnabdijevanja naselja Smokovac - Podgorica	149.233,93	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
8	Glavni projekat priključenje sporedne ul. U RO4247 fekalnog kolektora u Dalmatinskoj ulici u zahvatu DUP-a "Momišići B" u Podgorici	19.940,60	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

9	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Ulicu Goce Delčeva u zahvatu DUP-a "Ibričevina" i DUP-a "Masline" u Podgorici	117.161,75	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Glavni projekat vodosnabdijevanja sela Spinja, Skorać, Prenkaj i Vatnikaj - Podgorica	812.436,90	2.000,00	2.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
11	Glavni projekat vodosnabdijevanja zaseoka Krš - Opština Žabljak	313.801,21	1.500,00	1.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
12	Glavni projekat fekalne kanalizacije u ul.19.Decembra, MZ „Nova Varoš“– Podgorica	19.275,67	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Glavni projekat vodosnabdijevanja sela Kornet i Popratnica-Podgorica	185.762,57	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO4233 fekalnog kolektora u Dalmatinskoj ulici u Podgorici	40.118,44	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
15	Glavni projekat rekonstrukcije vodovodne mreže u GO Tuzi – prva faza	152.320,43	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
16	Glavni projekat vodosnabdijevanja sela Prijedor u Sutorini – Herceg Novi	78.077,01	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
17	Glavni projekat vodovoda za naselje Karabuško polje u GO Tuzi	338.055,65	5.000,00	5.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
18	Glavni projekat vodosnabdijevanja za dio naselja Beri - treća faza, Podgorica	116.991,72	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
19	Glavni projekat vodovoda za naselja Donja Vrbica i Donja Peuta, Kuči	153.712,83	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

20	Glavni projekat fekalne kanalizacije i rekonstrukcija vodovoda za ul.Aleksandra Lesa Ivanovića u zahvatu DUP-a "Zagorič 3i 4 zona B", u Podgorici	70.786,78	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
21	Glavni projekat sekundarne vodovodne mreže za naselja Mahala, Mojanovići i Goričani u GO Golubovci	227.545,88	2.000,00	2.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
22	Glavni projekat atmosferske kanalizacije za dio sporedne ulice koja se priključuje na ul. Bracana Bracanovića u Podgorici	24.963,29	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
23	Tehničko rješenje dijela fekalne kanalizacije iza gimnazije "Slobodan Škerović"	6.376,81	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
24	Glavni projekat fekalne kanalizacije DN 250mm i vodovoda DN63mm za ul.Luke Boljevića u zahvatu DUP-a "Pobrežje" u Podgorici	85.472,85	800,00	800,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
25	Glavni projekat atmosferske kanalizacije za dio Dalmatinske ulice od ul. Boška Buhe do ul. Vlada Četkovića u zahvatu DUP-a „Momišići B“ u Podgorici	24.963,29	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
26	Glavni projekat snabdijevanja naselja Rijeka Crnojevića tehničkom vodom	77.204,52	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
27	Projekat priključenja na atmosfersku kanalizaciju restorana Stara kuća u naselju Zagorič, Podgorica	4.269,22	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
28	Glavni projekat vodovoda za dio Ulice V proleterske brigade, naselje na desnoj obali Ribnice	24.254,96	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

29	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul.Vuka Mandušića II u Podgorici	18.521,88	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
30	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul.Kadinjača, u zahvatu DUP-a "Konik-Vrela ribnička" u Podgorici	91.560,66	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
31	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Vardarsku ulicu, u zahvatu DUP-a "Konik-Vrela ribnička" u Podgorici	84.785,74	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
32	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Ulicu III sandžačke brigade, u zahvatu DUP-a "Konik-Vrela ribnička" u Podgorici	19.116,26	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
33	Glavni projekat fekalne kanalizacije za dio Ulice husinjskih rudara, u zahvatu DUP-a "Konik-Vrela ribnička" u Podgorici	30.032,38	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
34	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul. Petra Kočića u zahvatu DUP-a "Konik - Sanacioni plan" u Podgorici	42.964,88	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
35	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul.VI Crnogorske brigade i dio ul. Aleksandra Puškina u Podgorici i Georgija Dimitrova u zahvatu DUP-a "Konik-Sanacioni plan" izmjene i dopune u Podgorici	13.300,00	1.500,00	1.500,00	0,00	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice
36	Glavni projekat hlorinatorske stanice za selo Boan - opština Šavnik	7.525,08	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

37	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul. X Hercegovačke brigade i dio Igmanske ulice u zahvatu DUP-a "Murtočina" u Podgorici	44.162,79	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
38	Glavni projekat priključenja kraka Mosorske ulice na fekalnu kanalizaciju u RO 6861 DUP-a "Konik-Vrela Ribnička" u Podgorici	19.116,26	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
39	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul. Vladike Petra I Petrovića u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4, zona B" u Podgorici	37.663,58	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
40	Glavni projekat priključenja bočnog kraka ul. Nikole Tesle na fekalnu kanalizaciju u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4, zona B" u Podgorici	48.520,62	600,00	600,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
41	Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda u Moskovskoj ulici sa parkinga na KP 1204 i KP 1219, KO Podgorica 1	22.055,29	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
42	Glavni projekat izmještanja dijela transportnog cjevovoda između PK "Velja Gora" i PK "Lašor" - opština Cetinje	210.932,82	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
43	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul. Vladike Vasilija Petrovića u zahvatu DUP-a "Zlatica B" u Podgorici	86.594,15	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
Ukupno		3.862.507,52	34.300,00	34.300,00	0,00	

7. PREGLED FINANSIJSKIH POKAZATELJA

7.1. Izvori finansiranja

“Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Podgorica, u cjelosti formira prihod realizacijom proizvoda i usluga iz domena svoje djelatnosti (samofinansiranjem).

7.2. Prihodi

Shodno važećim zakonskim propisima, ukupan prihod se formira na bazi fakturisane realizacije tekućeg perioda (poslovni prihodi) i vanrednih prihoda (bez PDV-a). Poslovni prihod na nivou Društva za 2016. godinu iznosi 13.483.761,75 €, vanredni prihod i prihodi od finansiranja 711.315,93 €, što znači da je ukupan prihod 14.195.077,68 €.

Slijedi prikaz ukupnog prihoda po vrsti izvršenih usluga (bez PDV-a), kao i njihovim procentualnim učešćem u ukupnom prihodu.

Tabela br.14: Prihodi

R.b.	Elementi	Ostvareno u 2016	% učešća
A	Poslovni prihod	13.483.761,75	94,99
1	Po osnovu prodaje vode i odvođenja otpadnih voda	9.575.327,01	67,46
2	Po osnovu radova i usluga	3.436.618,47	24,21
3	Ostali poslovni prihodi	471.816,27	3,32
B	Prihodi od finansiranja i vanredni prihodi	711.315,93	5,01
	UKUPAN PRIHOD (A+B)	14.195.077,68	100,00

Ukupni prihodi u 2016. godini su veći u odnosu na prethodnu godinu za 17,11%. Posmatrano pojedinačno najveće povećanje prihoda je ostvareno po osnovu radova i usluga, gdje imamo rast u odnosu na prethodnu godinu čak za 160,13%.

7.3. Rashodi

Ukupni rashodi Društva za period januar - decembar 2016. godine, iznose 13.762.425,34 €.

Slijedi prikaz rashoda ostvarenih u izvještajnom periodu (bez PDV-a), prema vrsti troškova:

Tabela br.15: Rashodi

R.b.	Naziv konta	Ostvareno u 2016	% učešća
A	POSLOVNI RASHODI	11.099.960,62	80,65
I	Troškovi materijala i energije	2.585.894,04	18,79
1	Troškovi materijala	1.205.674,47	
2	Troškovi električne energije i goriva	1.380.219,57	
	Troškovi električne energije	1.231.789,72	
	Troškovi goriva	148.429,85	
II	Troškovi zarada i naknada	5.875.958,13	42,70
1	Troškovi neto zarada	3.122.405,45	
2	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	2.204.105,18	
3	Troškovi naknada	100.280,70	
4	Troškovi ostalih ličnih primanja	449.166,80	
III	Troškovi usluga	1.031.943,68	7,50
1	Troškovi usluga tekućeg investicionog održavanja	285.324,66	
2	Troškovi transporta i PTT usluga	50.935,53	
3	Troškovi naknada za zahvaćenu i ispuštenu vodu	456.327,34	
4	Troškovi ostalih usluga	239.356,15	
IV	Troškovi amortizacije	1.141.288,96	8,29
V	Nematerijalni troškovi	464.875,81	3,38
B	RASHODI FINANSIRANJA I VANREDNI RASHODI	2.662.464,72	19,35
I	Rashodi finansiranja	223.246,11	1,62
II	Vanredni rashodi	2.439.218,61	17,72
1	Rashodi iz ranijih godina	2.093.918,67	
2	Gubici po osnovu rashodovanja	2.225,27	
3	Ostali rashodi	343.074,67	
C	TROŠKOVI POSLOVANJA (A+B)	13.762.425,34	100,00

Analizirajući ukupnu strukturu troškova može se vidjeti da najveće učeće otpada na poslovne rashode 80,65%, dok se 19,35% odnosi na rashode finansiranja i vanredne rashode.

- Možemo konstatovati da su troškovi materijala i električne energije veći za 9,43% u odnosu na prethodnu godinu. Do povećanja je došlo uglavnom zbog rasta troškova vodovodnog materijala, koji su u odnosu na prethodnu godinu porasli za 4,7 %, što je rezultat investicionih aktivnosti Društva. Rast ovih troškova je naročito uslovilo povećanje troškova električne energije, koji su porasli za 18,7% u odnosu na prethodnu godinu, a do čega je došlo i zbog preuzimanja seoskih vodovoda i otplate dijela njihovog duga prema Elektroprivredi CG, što je navedeno u prethodnom tekstu Izvještaja.
- Troškovi zarada i naknada veći su u odnosu na prethodnu godinu za 7,85%. Ovo povećanje uslovilo je otvaranje novog odjeljenja za izgradnju hidrotehničkih objekata primarne i sekundarne vodovodne i kanalizacione mreže, kao i potreba zapošljavanja radnika adekvatnih struka za proceduru reakreditacije Laboratorije Društva.
- Troškovi usluga su povećani za 7,42% u odnosu na prethodnu godinu zbog rasta troškova usluga investicionog održavanja i rasta troškova naknade za zahvaćenu i ispuštenu vodu.
- Troškovi amortizacije su veći u odnosu na prošlu godinu za 6,56% iz razloga što je dio novih sredstava stavljen u upotrebu;
- Nematerijalni troškovi su manji u odnosu na 2015. godinu za 21,03% što ukazuje na racionalizaciju troškova u Društvu.

7.4 Finansijski rezultat

Za period januar - decembar 2016. godine, Društvo je ostvarilo ukupan prihod u iznosu od 14.195.077,68 €, dok ukupni rashodi u istom periodu, iznose 13.762.425,34 €. Nakon pokrića ukupnih rashoda, ostvaren je višak prihoda nad rashodima – tj.dobit koja iznosi 416.750,34 €.

U tabelarnom pregledu, dat je Bilans uspjeha i raspored rezultata poslovanja, upoređen sa planom, kao i sa ostvarenjem za prethodnu godinu.

Tabela br.16: Finansijski rezultat

R.b.	Elementi	Ostvareno u	Plan za 2016	Ostvareno u	Index	
		2015	godinu	2016	3/1	3/2
		1	2	3		
A	Poslovni prihod	11.283.559,56	12.018.376,81	13.483.761,75	119,50	112,19
2	Po osnovu prodaje vode i odvođenja otpadnih voda	9.544.820,33	10.968.376,81	9.575.327,01	100,32	87,30
3	Po osnovu radova i usluga	1.321.127,41	950.000,00	3.436.618,47	260,13	361,75
4	Ostali poslovni prihodi	417.611,82	100.000,00	471.816,27	112,98	471,82
B	Prihod od finansiranja i vanredni prihod	837.210,56	750.000,00	711.315,93	84,96	94,84
I	UKUPAN PRIHOD (A+B)	12.120.770,12	12.768.376,81	14.195.077,68	117,11	111,17
A	Poslovni rashod	10.431.920,39	11.000.000,00	11.099.960,62	106,40	100,91
1	Materijalni troškovi i energija	2.363.119,04	2.900.000,00	2.585.894,04	109,43	89,17
2	Troškovi zarada i naknada	5.448.397,46	5.000.000,00	5.875.958,13	107,85	117,52
3	Troškovi usluga	960.631,41	1.400.000,00	1.031.943,68	107,42	73,71
4	Troškovi amortizacije	1.071.072,06	1.300.000,00	1.141.288,96	106,56	87,79
5	Nematerijalni troškovi	588.700,42	400.000,00	464.875,81	78,97	116,22
B	Rashodi od finansiranja i vanredni rashodi	1.259.954,67	1.300.000,00	2.662.464,72	211,31	204,80
II	UKUPAN RASHOD (A+B)	11.691.875,06	12.300.000,00	13.762.425,34	117,71	111,89
III	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA (I-II)	428.895,06	468.376,81	432.652,34	100,88	92,37
IV	TEKUĆI POREZ NA DOBIT	0,00		15.902,00		
III	NETO DOBITAK (III - IV)	428.895,06		416.750,34		

7.5 Naplata potraživanja

- a) Po osnovu vode i usluga kanalizacije po kategorijama potrošača (privreda i domaćinstva)

Tabela br.17: Naplata potraživanja

r.br	Opis-Osnov	Pravna lica	Domaćinstva		Ukupno
			Stambene zgrade	Individualni objekti	
1	Nenaplaćena potraživanja iz prethodnog perioda	1.945.816,43	2.851.692,88	2.667.614,98	7.465.124,29
2	Fakturisano u periodu 01.01-31.12.2016.	4.190.993,29	3.140.624,57	2.789.776,56	10.121.394,42
3	Ukupna potraživanja (1+2)	6.136.809,72	5.992.317,45	5.457.391,54	17.586.518,71
4	Naplaćeno u periodu 01.01-31.12.2016.	4.417.272,91	2.773.852,28	2.544.278,94	9.735.404,13
5	Procenat naplate (4:2)	105,40	88,32	91,20	96,19
6	Procenat naplate sa prenosom (4:3)	71,98	46,29	46,62	55,36
7	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2016.	1.719.536,81	3.218.465,17	2.913.112,60	7.851.114,58

- b) Opština Danilovgrad
 nenaplaćena potraživanja iz ranijeg perioda..... 262.742,28 €
 fakturisano u 2016. godini 122.967,58 €
 naplaćeno u 2016. godini 90.000,00 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2016. godine..... 295.709,86 €
- c) Hidranti i cistijerne
 nenaplaćena potraživanja iz ranijeg perioda..... 184,84 €
 fakturisano u 2016. godini 1.237,92 €
 naplaćeno u 2016. godini 1.345,68 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2016. godine..... 77,08 €
- d) Po osnovu potraživanja za usluge
 naplaćeno u 2016. godine 1.459.512,22 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2016. godine 320.857,01 €

Ukupno **naplaćena potraživanja** na dan 31.12.2016. godine (po gore navedenim osnovama) iznose **11.286.262,03 €**, što je za 3,3% više u odnosu na prethodnu godinu.

U 2016. godini, po osnovu usluga vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, naplaćeno je ukupno **9.826.749,81 €**, posmatrano za sve kategorije potrošača, Opštinu Danilovgrad i hidrante i cistijerne.

Od **kategorije pravnih lica** (privreda i ustanove) naplaćeno je 4.417.272,91€, što je 105,40 % fakturisane vrijednosti (naplaćena potraživanja iz ranijeg perioda).

Od **kategorije domaćinstva (ukupno stambeni i privatni sektor)**, naplaćeno je 5.318.131,22 €, što je 89,67 % fakturisane vrijednosti. Posmatrano pojedinačno, od **stambenog sektora** naplaćeno je 2.773.852,28 € što je 88,32 % fakturisane vrijednosti, dok je u **privatnom sektoru** u 2016. godini naplaćeno 2.544.278,94 € što je za 91,20 % fakturisane vrijednosti.

Ukupno **nenaplaćena potraživanja** na dan 31.12.2016. godine (po gore navedenim osnovama) iznose **8.467.758,53 €**.

Stanje ukupnih obaveza na dan 31.12.2016. godine iznosi 5.477.664,44 €, čija je struktura sledeća:

- obaveze prema dobavljačima.....633.844,43 €
- dugoročni kredit od IRF.....4.094.157,04 €
- obaveze za kamate po dugoročnom kreditu..... 749.662,97 €

Navedene obaveze prema dobavljačima odnose se na račune iz 2016. godine, koji su pristigli na naplatu u februaru/martu 2017. godine i isti su u ovom momentu izmireni. U ovom trenutku Društvo nema obaveza prema dobavljačima, zaposlenima i državi.

7.6. Cijena vode

Cijene vode i odvođenja otpadnih voda prikazane su u tabeli koja slijedi:

Tabela br.18: Cijene vode i kanalizacije

R.b.	Kategorija potrošača	Cijena vode €/m ³	Cijena kanalizacije €/m ³
1.	Prva kategorija potrošača privredna društva, preduzetnici i svi potrošači koji nijesu obuhvaćeni drugom kategorijom	1,330	0,665
2.	Druga "A" kategorija potrošača ustanove i organizacije kao što su: predškolske, školske, kulturno-prosvjetne i socijalno-zdravstvene ustanove, objekti Vojske Crne Gore	1,146	0,573
3.	Druga "B" kategorija potrošača-domaćinstva (kolektivno i individualno stanovanje) za zalivanje zelenih površina, rada fontana, javnih česama i sportskih objekata	0,405	0,202

Napominjemo da su poslednji put cijene povećane 2011. godine, i to samo za kategoriju – domaćinstva, dok su za kategoriju – zelenilo i sportski objekti iste smanjene, a za privredu i ustanove nijesu mijenjane. Ono što je svakako evidentno je da je došlo do znatnog rasta pojedinih troškova poslovanja ovog Društva, uslovljenog značajnim investicijama u periodu od 2011. godine pa do danas, koje iznose oko 20 miliona €. Investicione aktivnosti su svakako doprinijele poboljšanju i širenju vodovodne i kanalizacione mreže, kvalitetnijim i bržim uslugama eliminisanja zastoja, obezbjeđenju sigurnosti vodovodnog sistema, redovnoj kontroli kvaliteta vode za piće u toku svih 24h i dr, ali su istovremeno uticale na rast troškova poslovanja ovog Društva, imajući u vidu da se veći dio istih finansirao iz sopstvenih sredstava. Proizilazi da poslovanje po aktuelnim cijenama dovodi u pitanje operativnu efikasnost Društva i mogućnost finansiranja kako postojećih, tako i novih investicionih ulaganja.

Iz tog razloga, a posebno zbog novog Zakona o komunalnim djelatnostima kojim je predviđeno da se izjednače cijene za sve kategorije potrošača, Društvo je formiralo Komisiju sa ciljem da uradi analizu cijena za isporučenu vodu i usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda.

8. OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA

Sve preuzete aktivnosti u prethodnim godinama ukazuju da je politika ovog Društva kontinuiran razvoj koji je prvenstveno orjentisan na održivo upravljanje najvažnijeg prirodnog resursa – bezbjedne vode za ljudsku upotrebu. Primjena Sistema menadžmenta kvaliteta i Sistema menadžmenta bezbjednosti hrane, potvrđena je sertifikatima ISO 9001:2015 I ISO 22000:2005, koje smo dobili među prvima u Crnoj Gori.

Društvo u kontinuitetu radi na širenju vodovodne mreže, sa ciljem povećanja pokrivenosti istom i priključenja što većeg broja područja na organizovani sistem vodosnabdijevanja. Osim širenja vodovodne mreže, prioritet je svakako i obezbjeđenje sigurnosti vodosnabdijevanja, u cilju čega je i rekonstruisana CS "Mareza 1".

Posebno treba istaći i sva ulaganja na području seoskih vodovoda, pored svih problema koji su isticani u vezi ove problematike. Samim preuzimanjem se ovo Društvo finansijski opteretilo i na ime otplate njihovog dosadašnjeg duga za električnu energiju, kao i na ime svih budućih troškova električne energije i troškova održavanja, dok cijena vode za ove vodovode na pokriva cijenu koštanja iste.

Značajna finansijska sredstva su uložena u izgradnju sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice gdje postoje primarni kolektori, sa ciljem širenja kanalizacione mreže i njene potpune valorizacije priključenjem krajnjih korisnika.

DOO "ViK" Podgorica je 2016. godinu završilo sa pozitivnim finansijskim rezultatom, u iznosu od 416.750,34 €.

Ovu godinu karakteriše sledeće:

- Tokom 2016. godine, sa svih vodoizvorišta u kontinuitetu je obezbijeđena **kvalitetna voda za piće**.
- **Potisnuta voda** - U izvještajnom periodu je potisnuto sa svih vodoizvorišta 33.719.865 m³ vode, što je za 6,06% manje u odnosu na prethodnu godinu i 8,87% manje u odnosu na plan. Ovakav potisak između ostalog uslovalo je i ljeto sa dosta kišnih dana.
- **Fakturisana voda** - U toku 2016. godine ukupno je fakturisano 17.410.259 m³, što je 6,05% manje u odnosu na 2015. godinu i 8,63 % manje od planiranih količina za 2016. godinu;
- **Gubici vode**. Na osnovu podataka o potisnutoj i fakturisanjoj količini vode za izvještajnu godinu, utvrđeno je da gubici iznose 16.309.606 m³ ili 48,37%, što je ispod gubitaka planiranih Programom rada (48,50%);

- **Realizacija važnih investicija.** U 2016. godini završena je rekonstrukcija CS „Mareza 1“ i obezbijeđena je nesmetana funkcionalnost ovog objekta u narednih 20 godina. Izgradnjom ovog objekta podignut je stepen sigurnosti Glavnog grada i zaokružen je strateški projekat rekonstrukcije svih značajnih izvorišta na teritoriji Glavnog grada Podgorica. Takođe su završeni radovi na izgradnji sekundarne vodovodne mreže za naselja Mahala, Mojanovići i Goričani u opštini u okviru Glavnog grada - Golubovci.

U opštini u okviru Glavnog grada - Tuzi završeni su radovi na rekonstrukciji vodovodne mreže (naselje sa desne strane puta Tuzi – Božaj). Takođe su završeni radovi na izgradnji vodovoda za naselje Karabuško polje– I faza, kao i širenje vodovodne mreže u brdskom dijelu ove gradske opštine, u selu Traboin i Nabom.

Osim gore pomenutih sve investicije su navedene u poglavlju 6. Izvještaja.

- **Naplata potraživanja** - Ukupni procenat naplate za 2016. godinu, za sve kategorije potrošača uključujući i Danilovgrad i hidrante i cisterne, iznosi 96,19%.
- **Odnos sa potrošačima** – Ukupan broj prigovora od strane korisnika naših usluga u 2016. godini iznosio je 3.412. Na iste je odgovoreno u zakonski utvrđenom roku.
- **Ukidanje ili evidentiranje potrošača koji bespravno koriste vodu.** U toku 2016. godine podnijeto je 3 krivične prijave i 7 dopuna krivičnih prijava protiv lica koja su se samovoljno priključivala na vodovodnu mrežu, čija djela su kvalifikovana kao krivična djela krađe, samovlašća, oštećenja javne stvari i ugrožavanje zdravlja neispitanim priključcima. U postupku po ovim prijavama ostvarena je saradnja sa Upravom policije, Državnim tužilaštvom i Osnovnim sudom u Podgorici, u cilju dopunjavanja činjenica, sprovođenja, gonjenja i kažnjavanja;
- **Obezbjeđenje vodoizvorišta fizičkom zaštitom.** Objekti na Marezi, Zagoriču, Ćemovskom polju, rezervoar Ljubović i Upravna zgrada je pod 24 časovnim nadgledanjem uz obaveznu kontrolu ulazaka u zaštitne zone. Održavanje okolne vegetacije svih zaštitnih zona je permanentno, kako bi se izbjegle štete i opasnosti od ugrožavanja istih (požar, zagađenje i dr);
- **Ažuriranje baze podataka potrošača.** Reevidencijama terena Društvo je ažuriralo postojeću bazu podataka potrošača i ista je proširena.

Aktivnosti koje se odnose na rješavanje **problema odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda**, detaljnije su obrađene u predmetnom Izvještaju.

Predlog mjera

Na bazi sagledanog postojećeg stanja i problema u funkcionisanju sistema, što je iskazano ovim Izvještajem, Društvo je jasno definisalo polja na kojima u narednom periodu može djelovati i istraživati u namjeri eliminisanja postojećih problema.

1. Vodoizvorišta

Radi potpune pouzdanosti i kontinuiteta u snabdijevanju građana kvalitetnom vodom za piće, neophodno je uraditi sljedeće:

- Izrada studije vodosnabdijevanja Glavnog grada za period 2017-2040. godina;
- Izrada Glavnog projekta i Studija uticaja centralnog rezervoara od 20.000 m³ na životnu sredinu;
- Izrada potrebne dokumentacije (fizibiliti studije, projektne dokumentacije, priprema javnog poziva po principu javno-privatnog partnerstva) za izgradnju fabrike za flaširanje vode na izvorištu Ljeskovac;
- Saradnja sa nadležnim institucijama Glavnog grada u cilju zaštite neposredne okoline u blizini vodoizvorišta Čemovsko polje, radi očuvanja vodoizvorišta i sprečavanje zagađenja podzemnih voda;
- I u narednom periodu posebna pažnja će se usmjeriti na izbor režima rada pumpnih agregata, kao i potrošnju električne energije vodeći računa da se održi određeni nivo usluge, u svakom trenutku, kod krajnjih potrošača. Direktna uticaj na rad crpnih stanica i rad pumpnih agregata, sa aspekta smanjenja potrošnje, kao osnovnog parametra u sistemu može da ima smanjenje gubitaka na mreži i racionalna potrošnja vode na cijeloj teritoriji Glavnog grada sa posebnim akcentom na naselja (Zeta, Tuzi, Donja Gorica, Dahna i dr.).

2. Vodovodna mreža

- Redovan obilazak i kontrola vodovodne mreže i objekata na njoj (šahte, sa popravkom armatura u istim);
- Rekonstrukcija i zamjena vodovodne mreže na području Glavnog grada;
- Izgradnja i opremanje pumpnih stanica u brdskom dijelu Malesija;
- Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u Tuzima - Karabuško polje;
- Izgradnja vodovodnog sistema na Kakarickoj gori;
- Izgradnja vodovodne mreže na području Golubovaca;
- Smanjenje pritiska u djelovima grada Donja Gorica, Farmaci, Kokoti, Grbavci, Lekići, Dajbabe, područje Zete i Dinoše (u zimskom periodu) gdje su registrovani brojni kvarovi (pucanje cijevi zbog visokog pritiska);

- Rekonstrukcija starih azbestno cementnih cjevovoda u djelovima grada gdje su evidentirani najčešći kvarovi;
- Ažuriranje postojećih i identifikacija i položajno snimanje novih cjevovoda i njihova katastarska evidencija, sa ciljem smanjenja gubitaka na mreži i za potrebe PUP-a.

3. Izradom dijela projektne dokumentacije, kao i usvajanjem strateških i prostorno planskih dokumenata, stvoreni su preduslovi za početak realizacije sledećih projekata neophodnih za dalji razvoj Glavnog grada Podgorice:

- **Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom**

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom predstavlja primarni projekat sa aspekta održivog razvoja Glavnog grada Podgorice.

U toku 2016. godine DOO „Vodovod i kanalizacija“ je zajedno sa Glavnim gradom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija intezivno radio na obezbjeđivanju finansijskih sredstava za realizaciju ovog značajnog projekta. U toku su pregovori sa njemačkim Ministarstvom finansija, odnosno Njemačkom razvojnom bankom (KFW) u cilju obezbjeđivanja sredstava za finansiranje ovog projekta.

Osnovni preduslov za obezbjeđivanjem finansijskih sredstava zahtjevom od strane KFW bila je revizija postojeće dokumentacije tj. izrada nove dokumentacije, kojom bi se provjerile trenutne potrebe Glavnog grada vezano za ovaj značajan projekat. KFW obezbijedila je oko 200.000,00 € za reviziju postojeće Studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže i 85.000,00 € za izradu nove Studije predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici. Ovi dokumenti završeni su krajem 2016. godine i predstavljaju preduslov za sastavljanje tenderske dokumentacije i izbor tender agenta na međunarodnom tenderu. Navedene aktivnosti biće realizovane tokom 2017. godine kada će se stvoriti preduslov za početak izvođenja radova.

Kompletan projekat izgradnje PPOV sa glavnim kolektorom i pripadajućom primarnom mrežom sastoji se iz tri faze.

I faza- Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora. Osim PPOV planirano je da bude izveden i dio primarne kanalizacione mreže, tj. glavni fekalni kolektor DN 1200mm sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače, u dužini od 4,5 km, koji bi povezivao staro i novo PPOV-a, kao i dva manja kolektora DN 1000mm i DN 800mm u dužini od 2,3 km sa lijeve strane Morače. Takođe ovom fazom je obuhvaćeno i djelimično širenje sekundarne mreže u dužini od 12,8 km i priključenje domaćinstava na sistem kanalizacione mreže. Procijenjena vrijednost iznosi oko 44 miliona eura.

II faza - se sastoji od dvije nezavisne podfaze. Prva pod-faza odnosi se na proširenja postojeće sekundarne mreže u centralnom dijelu Podgorice, kao i u perifernim područjima sjeverno, istočno i južno od trenutnog kanalizacionog sliva. Proširenje kanalizacione mreže u ovim područjima takođe se smatra prioritetom u smislu neophodne zaštite resursa za snabdijevanje vodom, a naročito bunara u Zagoriču i Ćemovskom polju koji se nalaze u gradskoj zoni Podgorice. Druga pod-faza obuhvata izgradnju kanalizacionog sistema na desnoj obali rijeke Morače na području Donje Gorice i dijelu Donjih Kokota

Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze je 10,8 km, sa prečnicima koji se kreću od DN 300 do DN 800.

III Faza - Ovom fazom trebalo bi da se dovrši proces razvoja kanalizacionog sistema Podgorice i ona je podijeljena na dvije pod-faze. Prva pod-faza sastoji se od razvoja kanalizacionog sistema u zapadnim i sjeverozapadnim djelovima grada. Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze iznosi 13 km, prečnika od DN 300 do DN 800. Druga pod-faza odnosi se na proširenje sekundarne mreže u jugoistočnom i istočnom dijelu grada. Planirana proširenja trebalo bi da prate urbanistički razvoj u područjima Podgorica, odnosno duž lijeve strane magistralnog puta Podgorica - Bar. Ovim će se kompletirati sistem fekalne kanalizacije na cijelom gradskom području.

Nacionalna investiciona komisija ocijenila je ovaj projekat kao jedan od prioriternih i kao takav je kandidovan za finansiranje kroz IPA program. Vrijednost II i III faze projekta je procijenjena na oko 30 miliona eura. Nacionalna investiciona komisija i Ministarstvo održivog razvoja su za Projekat izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa primarnom kolektorskom mrežom, od strane Investicionog fonda za Zapadni Balkan (WBIF) odobrili 1,14 miliona eura, nepovratnih sredstava, u svrhu adekvatnog vršenja nadzora nad budućim projektom.

- **Nastavak izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice.** Planirano je da se u 2017. godini nastavi izgradnja sekundarne kanalizacione mreže, u vrijednost 500.000,00 € i finansiraće se iz Budžeta Glavnog grada i sredstava „ViK“ d.o.o. Podgorica.
- 4. **Ažuriranje i dopuna katastra atmosferske kanalizacije uz utvrđivanje funkcionalnog stanja kolektora** (snimanje kamerom);
- 5. **Smanjenje administrativnih gubitaka** (poboljšano očitavanje);
- 6. **Identifikovanje (položajno određivanje) svih potrošača** – mjernih instrumenata, sa svrhom ažuriranja baze podataka i analitičke obrade samih podataka;
- 7. **Poboljšano očitavanje i mjerenje potrošnje.** U kontinuitetu se radi na uklanjanju subjektivnih slabosti, što znači da će se posebno voditi računa o redovnom očitavanju i mjerenju potrošnje.
- 8. **Ukidanje ili evidentiranje potrošača koji bespravno koriste vodu;**
- 9. **Podnošenje krivičnih prijava** protiv fizičkih i pravnih lica zbog krađe vode i nedozvoljenog priključenja na vodovodnu mrežu.
- 10. **Preduzeti aktivnosti s ciljem povećanja nivoa naplate,** kao što su: medijsko obraćanje korisnicima putem apela i upozorenja; permanentnim upućivanjem opomena pred utuženje; konstantnim isključenjima sa vodovodne mreže korisnika koji svoje obaveze ne izmiruju prema Društvu i prinudnu naplatu- izvršenja kao krajnjoj mjeri u naplati potraživanja.
- 11. **Odnosi sa javnošću** – treba uključiti javnost u sve aspekte vodosnabdijevanja kako bi ih upoznali sa predstojećim promjenama u ovoj oblasti. Efikasan program odnosa sa javnošću je sredstvo kojim Društvo može da obezbijedi snažnu podršku javnosti.

Izvršni direktor
Vladan Vučelić, dipl. ecc

DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
»VODOVOD I KANALIZACIJA«

PODGORICA

Broj: 8a5
Podgorica, 28.03.2017. godine

Na osnovu člana 32 Statuta »Vodovod i kanalizacija« d.o.o. Podgorica Odbor direktora »Vodovod i kanlaizacija« d.o.o. Podgorica, na sjednici održanoj dana 28.03.2017.godine, donio je

ODLUKU

USVAJA SE Izvještaj o radu »Vodovod i kanlizacija« d.o.o. Podgorica za 2016.godinu.

Izvještaj iz stava 1 je sastavni dio ove Odluke.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK
ODBORA DIREKTORA
Prof. dr Petar Živković

DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
»VODOVOD I KANALIZACIJA«
P O D G O R I C A

Broj: 8056
Podgorica, 28.03.2017. godine

Na osnovu člana 18 i 32 Statuta »Vodovod i kanalizacija« d.o.o. Podgorica Odbor direktora »Vodovod i kanalizacija« d.o.o. Podgorica, na sjednici održanoj dana 28.03.2017. godine, daje sljedeći

PRIJEDLOG
ODLUKE O RASPODJELI OSTVARENE DOBITI

Dobit koju je Društvo sa ograničenom odgovornošću »Vodovod i kanalizacija« Podgorica, ostvarilo u 2016. godini, u iznosu od **416.750,34 eura**, usmjerava se na sledeći način:

- Iznos od 236.750,34 eura za investicije Društva u cilju **izgradnje fekalne kanalizacije na području Glavnog grada;**
- Iznos od 100.000,00 eura za **izgradnju vodovodnog sistema na Kakarickoj gori;**
- Iznos od 80.000,00 za **izvođenje radova na izgradnji vodovodnog sistema Bratonožići - I faza.**

PREDSEDNIK
ODBORA DIREKTORA

Prof. dr. Petar Živković

Pravni osnov

Osnov za donošenje Odluke kojom se predlaže raspodjela Dobiti Društva sadržan je u članu 18 i 32 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, (koji je donijet 24.07.2013.godine, na koji je Skupština Glavnog grada dala saglasnost Odlukom br.01-030/13-868 od 31.08.2013.godine, a koji izmijenjen i dopunjen Odlukom Odbora direktora Društva od 22.07.2014.godine, na koju je Skupština Glavnog grada dala saglasnost Odlukom od 07.11.2014.godine).

Članom 18 je utvrđeno da Osnivač donosi odluku o raspodjeli dobiti, a člalom 32 je utvrđeno da Odbor direktora predlaže osnivaču raspodjelu dobiti.

Razlozi za donošenje

Shodno Finansijskom iskazu Društva za 2016. godinu ostvarena je dobit u iznosu od **416.750,34 eura**.

Odbor Direktora je razmatrajući način raspodjele dobiti uzeo kao polaznu osnovu Program rada Društva za 2017. godinu, na koji je Skupština Glavnog grada Podgorica dala saglasnost na sjednici održanoj dana 23.12.2016.godine.

Programom je planirano da se u 2017. godini iz sopstvenih sredstava Društva finansiraju radovi koji se odnose na:

- Iznos od 236.750,34 eura za investicije Društva u cilju **izgradnje fekalne kanalizacije na području Glavnog grada**. U cilju isključenja što većeg broja septičkih jama, kao i sprečavanja zagađenja podzemnih voda, planirano je da se i u 2017. godini nastavi sa izgradnjom kanalizacione mreže, prvenstveno sekundarnih kolektora, radi priključenja što većeg broja korisnika. Ova investiciona aktivnost predstavlja nastavak aktivnosti na realizaciji kolektora fekalne kanalizacije i predstavlja pripremu za nastupajuće aktivnosti vezane za izgradnju novog PPOV-a i mreže primarnih kolektora;
- Iznos od 100.000,00 eura za **izgradnju vodovodnog sistema na Kakrickoj gori**. Projektom je planirana izgradnja razvodne mreže, rezervoara $V = 800 \text{ m}^3$, pumpne stanice i potisnog cjevovoda, dužine 7 km. Završetkom radova biće omogućeno priključenje 1.000 potrošača na vodovodni sistem.
- Iznos od 80.000,00 za **Izvođenje radova na izgradnji vodovodnog sistema Bratonožići, I faza**.